

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ

Крагујевачке

Година III, Број 121

Излазе четвртком

Цена **50** дин.

www.kragujevacke.rs

1. септембар 2011. године

ISSN 1821-1550

НАКАНДЕ У ГРАДСКИМ
УПРАВНИМ ОДБОРИМА

Нешто пара
плус - утицај

страница 4.

ЛЕГАЛИЗАЦИЈА СОФТВЕРА
- НОВА ГЛАВОБОЉА
ПРЕДУЗЕТНИЦИМА

Контроле кренуле
- казне астрономске

страница 7.

ПРОФЕСОР ФОТОГРАФИЈЕ
МИЛАН АЛЕКСИЋ

Изазов је и престиж
доћи у Крагујевац

страница 15.

• SMALLVILLE •
КРАГУЈЕВАЦ
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
ЗЛАТО - СРЕБРО
ЧИТАЊЕ ДВОРЦА - ПЕШАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ
ДРАГОЦЕНА

БК
Крагујевац
ТРОШИТЕ ЈЕ
РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž
mir u kući

Refilm
Кладовића 51, www.refilm.com
тл. (034) 33 77 98 (034) 39 91 83 (064) 287 64 60

GLOBAL
КОЛОНИЈА

CONTRAST STUDIOS

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА КАКО СТЕ ЖИВЕЛИ ОВОГ ЛЕТА?

М. Ићајловић

Драгица Ивковић,
пољопривредни
пензионер:
- Окопавао
винограде у
окolini
Неготина!

**Драгомир
Јагличић,**
инструктор
вожње:
- Знојио сам се у
врелој лимузини
са мојим
ученицима.

**Владимир
Бурковић,**
новинар:
- Тражио сам
пречицу од Дон
Кихота до
Рокфелера.

Невена Алексић,
студент права:
- Сјајно сам се
проводила у
Турској.

**Анђелка
Јаковљевић,**
ученица:
- Ноћни живот у
грчком Законтосу
није ми дао да
поцрним.

**Славко
Арсовски,**
професор:
- Нигде нисам
ишао - радио,
радио, радио...

Радослав Алказ,
брavar:
- Уживао сам у
обманама наших
непогрешивих
политичара.

**Катајина
Ралевић,**
ученица:
- Сунчала сам се
у Будви.

**Јелелена
Милошевић,**
филолог:
- Дипломирала сам
германистику,
пријавила се на
биро и чекам.

ДРУГА СТРАНА

Ейлод

Пише Драган Рајчић

Већ сам писао да је „Европу“ немогуће задовољити. Можеш да је голиаш, мазиш и титраш колико хоћеш - цаба. Фригидно то скроз. Сирот председник наш скоро да је огулио средњи прст, а нокат му отпао, од даноноћних покушаја да је доведе у стање блаженства - и опет ништа. Ми њој, преко председника нашег, милујемо њену ерогену зону, а она нам то враћа, опет преко нашег председника, шамарчином по нашем носу. Можете да ми ћете, поручује нам сад и без увиђања, али без Косова јербо сам мало тесна у куковима.

Али не зна курва још на кога је ударила! Има председник наш средњи прст за голицање и на другој руци, макар му и са њега нокат отпао, што ће рећи титраћемо је још све док ствар не процури на добро.

Не зна, јадна, да има посла и са најврлијим хришћанима јер чим нам је залепила шамарчину, наш председник је одлучио да се жртвује немерљиво, те нас је лепо наместо да и по другом образу примимо још једну пљуску. Ваља се јер, што се оно каже, сто и један шамар ко ниједан, а све под новим хришћанским геслом „Ко тебе Косовом, ти њега 'Парадом поноса'“.

Да Европа није толико фригидна, не би, нормално, преко нашег председника тражила од нас да се одрекнемо дела територије коју смо, то јасно чак и онима који имају мањи кофицијент интелигенције од мене, одавно заувек изгубили. Ни наш председник, ни његови коалициони партнери ни њихова љута опозија, неће се, међутим, одрећи Косова макар њихова нога ту никад не крошила. Поготову се неће одрећи нечега што већ немају пре нових избора јер се и на изгубљеном Косову може још увек ућарити неки глас.

Из настале ситуације могућа су два пута. Један који је само теоријска опција је да Европа оде код неког добrog гинеколога да јој поправи клиторис. Ако је у питању само технички квар, онда би наш председник у перспективи могао да сачува преостале нокте. Али то је, кажем, само теорија јер старој курви, пардон, дами, можда више и није до секса са нама.

Оно друго је да наш председник настави да нас уводи у Европу под познатим слоганом као да нам Меркелова није свима показала свој средњи прст, па ако јој некад ћемо ето обостраног организма, а ако јој не ћемо бар ћемо остати своји на своме. Без Косова, нормално.

А ко је протеклих година и месеци слушао нашег председника и његове потчињене, могао се заклети да је све у најбољем реду и да Европа раширила ногу, пардон руку, чека да јој паднемо у загрљај. Зато би неко, недобронамеран свакако, овде могао поставити питање колико је мудра политика актуелних властодржача која ће за епилог имати ситуацију „Ни Косово, ни Европа!“ А отвара се и још већа непознаница: да ли је то наш председник голицо њене ерогене зоне или нечије друге?!

Где је и зашто уопште изгубио нокат на средњем прсту?

Хм, повлачим питања јер ствар није за шалу. Наша перспектива са оваквим владарима и оваквом опозицијом толико је безнадежана да нам ту више ни Бог не може помоћи. Од владара би испа било лепо да нешто расправе са собом: ако стварно мисле да на Косову сачувају оно што је неко пре њих заувек изгубио, у реду је. Али, онда нека нас више не излажу понижењима незадовољиве Европе, попут већ договорене обавезе да јој организујемо још једну „Параду поноса“. Коначно, ако већ све иде како иде, било би паметно да наш сирот председник дигне руку од њених ерогених зона. Нека се она убудуће задовољава сама, ми Срби да да'немо душом, а наш председник да сачува прсте за још неки користан рад, сутра кад не буде власти.

Житопродукт
Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефони: 034 370 303, 370 215, 370 072, 370 185, 370 192
zitoprodukt@nadianu.com

Врло по производничким ценама

Промоцијске цене, гарантовани квалитет белог, ликнатог, печеног, замрзнутог пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима: ТЦ Аеродром, Мала пјешница, код улаза у Житопродукт, у кругу Заставе, у Улици Драгослава Срејевића 5

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа, викендича, хала, пословних објеката, по највишим светским стандардима.

**НАПРАВИ СВОЈУ КУЋУ
ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ**

већ од **120** €/m²

Краљевачког баталјона 149, Крагујевац. Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92, 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82
mbnaturacasa@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

1

2

Пише Милош Пантић

Tри градске саобраћајнице које су потребне фабрици „Фијат аутомобили Србија“ и чија је градња дуго најављивана почеће да се граде за недељу дана. Након расписаног тендера одобрани су извођачи радова и после истека рока за жалбу од осам дана они треба да почну са послом. Улица Октобарских жртава, која од грошичке железничке станице води ка овом насељу и пролази поред нове индустријске зоне у бившој касарни Грошица, биће реконструисана и проширења у дужини од 1,2 километра.

Градиће се и нови прилаз према „ФАС“-у дужине 170 метара, који започиње из Белошевца, са места где ће излазити будући тунел на Јужној обилазници, и то ће заправо бити део ове обилазнице. Почеће и изградња 540 метара нове саобраћајнице која представља прилаз Ердечу поред круга „ФАС“-а, чиме ће стари пут променити трасу и проћи поред Лепенице.

Према речима Небојша Здравковића, заменика градоначелника и координатора градске управе са „Фијатом“, очекује се да након нових улица започне изградња два од три моста који су раније најављивана у оквиру овог истог пројекта.

■ „Зелени талас“ у булевару

Први од њих је нови мост на Лепеници код Железничке станице Грошица, којим ће се проширити постојећи узани мост и обезбедити двосмерни камионски саобраћај ка бившој касарни, где су смештени кооперантни „ФАС“-а. Други је на реци Јдријац у кругу бивше „Заставе“, који је дотрајао и мораше да се сруши како би се изградио нови, а повезиваће улаз „Ждријац“ на Метином брду са локацијом „ФАС“-а. На овом правцу такође је предвиђено проширење улице за двосмерни камионски саобраћај.

Трећи мост који је требало да се гради преко Грошичке реке у Улици Раје Вуксановића у овом тренутку је под знаком питања, зато што представници „Фијата“ имају идеју да повежу „ФАС“ са касарном Грошица изградњом надвожњака, па ова улица можда неће ни бити реконструисана, како је раније планирано. Пројекти за два моста који ће се сигурно градити управо се завршавају, па ће након тога тендер за извођаче расписати сектор за НИП при Министарству економије, тако да ускоро треба очекивати отварање и ових градилишта, објашњава Здравковић.

ПОЧИЊЕ ИЗГРАДЊА САОБРАЋАЈНИЦА ВЕЗАНИХ ЗА „ФАС“

Грађевинци стартују

Ових дана почеће проширење Улице Октобарских жртава која води ка Грошици и изградња новог пута од Белошевца ка „ФАС“-у, као и прилаза Ердечу. Градиће се и два моста, а у плану је и проширење улице између „Електрошумадије“ и „Молове“ пумпе

МОСТ НА ЛЕПЕНИЦЕ КОД ГРОШИЧКЕ СТАНИЦЕ И МОСТ НА ЈДРИЈАЦИ У КРУГУ БИВШЕ „ЗАСТАВЕ“ БИЋЕ РЕКОНСТРУИСАНИ И ПРОШИРЕНИ

загушења може да буде потез од „Електрошумадије“ до „Молове“ бензинске пумпе на „Аеродрому“ на траси северне мини обилазнице, зато што се у том делу саобраћај одвија у само две траке. Зато се планира проширење улице у том делу да још једну или две траке, зависно од стања на терену, односно од правца простирања подземних инсталација.

ДНЕВНО ЂЕ КРОЗ ГРАД ПРОЛАЗТИ 460 ШЛЕПЕРА: НЕБОЈША ЗДРАВКОВИЋ

Како се на раскрсницама код „Елвода“ и код „Молове“ пумпе, које су у овом тренутку семафорски регулисани, не би стварале колоне шлепера интензивно се размишља да се на њима уведу кружни токови, који ће се пројектовати када се сними стање подземних инсталација. Све ове измене ће бити урађене да би се избегла загушења саобраћаја и оне представљају привремена решења до коначне изградње Јужне обилазнице, која се планира за крај 2014. године.

На тој обилазници планирана је градња тунела кроз Метину брду, од насеља Бресница до улаза у Белошевац, који са пројектованом дужином од 1,5 километра треба да буде најдужи у Србији и за чију изградњу је предвиђено 20 милиона евра. Међутим, извесно је да ће на овој обилазници морати да се гради један тунел поред касарне Грошица од 300 метара, који раније није био планиран, јер је Дирекција за урбанизам изменила пројекат Јужне обилазнице и у овом делу предвидела да саобраћај мора да се денивелише, односно да се подигне на надвожњак или спусти кроз земљу.

Пошто се италијански партнери нису сложили са надвожњаком, мораше да се гради и овај

тунел. По речима Небојша Здравковића, изградња и пројектовање овог новог тунела у овом тренутку нису на дневном реду, јер се завршетак комплетне обилазнице планира за неколико година, а њена коначна цена ће на крају са два тунела изаћи на 35 милиона евра.

- Изградња нових саобраћајница везаних за „ФАС“ мора да буде готова до половине децембра ове године, када ова фабрика започиње пробну производњу, а изградња мостова до априла наредне године, када почине серијске производње, и ти рокови биће сигурно поштовани, каже Здравковић.

Он демантује информације да изградња фабрика четири кооперантна „ФАС“-а у касарни Грошица још није започела. У кругу ове нове радне зоне, по Здравковићевим речима, а у то смо се и сами уверили на терену, „Фијат“ изводи радове на изградњи саобраћајница унутар круга, развојењу инсталација и уређењу партера, док ће изградња самих фабричких хала почети ускоро. Од четири кооперантна „ФАС“-а два су урадила главне пројекте за нове фабрике, а то су „Промо мањето“ и „Цонсон контрол“, док их „ХТЛ“ и „Сицит“ приводе крају. Сви кооперантни градиће нове хале по систему монтаже готових елемената, тако да ће до децембра нове фабрике бити завршене, наводи Здравковић.

ЛИЧНИ СТАВ

Адио Европо, док не прођу избори

Пише Боривоје Радић

Многи који су предосећали да ће се наш европски пут претворити у тумарање по близозима предизборне кампање и да ће у жару борбе за наклоност бирача бити доведен у питање, вероватно нису ни слутили да ће се то додогодити много раније, више од пола године пре избора.

Ко је ових дана макар и узгред пратио све оно што говори и ради председник Тадић јасно је могао видети којим путем ће Србија у наредном периоду. Председник је изгледа, закључио да су избори пред нама и да ништа не треба ризиковати. Доста је било надмудријања и са европским моћницима и са грађанима Србије. Очигледно је да је у кабинету председника процењено, и од саветника потврђено, да ће грађани гласати за Бориса и његову странку ако се управи и Меркеловој и европској братији одбриси да се Србија никад неће...

Уосталом, зар од другог човека Демократске странке не чусмо да нам Европа није смисао живота. Па да, шта ће нам Европа, ако власт изгубимо, резонују Борис, Ђилас и другови. Можда је то из њиховог угла гледано - заиста тако. Али, шта ће бити са грађанима Србије. Да ли су поново осуђени да остану ван свих савремених европских токова. Хоће ли нам поново крилатица „Србија се сагињати неће“ затворити сва врата? Зар је могуће да је поново на делу политика деведесетих, сада са новим актерима и у изменjenim условима?

Рече нам ових дана председник да треба имати спортског духа и борити се. То је у реду, али шта ћемо са калкулантским духом кога код председника има и превише. Можда ће му та калкулација поново проћи, па ће он и његова Демократска странка власт задржати. Али, питање је ко ће му после тога поново поворвати у приче о европским интеграцијама и о нашем „једином путу“, које ће сигурно одмах по окончашу избора причати.

И на овом примеру покажује се стара истина да људи којима је поверило да воде државу морају у одлучујућим тренуцима имати храбrosti да грађанима кажу истинu, ма колико она била непријатна и да поведу земљу правим путем, понекад ризикујући да власт због тога изгубе. Ми, очигледно, у политичкој елити која води земљу немамо такве људе. Ових дана то се на жалост на напосреднији начин потврђује.

(Аутор је председник НВО Шумадијска рејија - Крагујевац)

Гордана Божић

Управни одбори одавно су у јавности постали синоним за добро плаћен посао на коме се, по правилу, мало или ништа не ради. Искључива улазница за та места је партијска књижница, а опште је познато да владајуће странке, после избора, изврше расподелу места у управним одборима као награду лојальним члановима.

Према грубој рачуници „Крагујевачких“, за 63 члана управних одбора седам јавно комуналних и исто толико јавних предузећа град издава годишње више од осам милиона динара. Управни одбори у просеку броје пет (има их и са девет чланова) који добијају месечну надокнаду највише до 16.000 динара, што је бруто око 24.000 динара.

Оваквом рачуницом, али на државном нивоу, водили су се у УРС-у када су покренули иницијативу за укидање ових тела. Њихови подаци говоре да неке мале општине издвоје и по један одсто буџета, без осталих трошкова, само за плате члановима управних одбора.

По правилу, они би требало да се састају приликом доношења сваке важније одлуке у предузећу. Међутим, у просеку, управни одбори градских предузећа састају се једном месечно, односно тромесечно, а само уколико је потребно и чешће.

Иако су многа државна предузећа и агенције тек под притиском јавности пристала да обелодане податке о броју чланова управног одбора и висинама њихових надокнада, у случају овдашњих јавних предузећа таквих проблема није било. Мада ове информације није било могуће добити на једном месту, нити су ажуриране на сајтовима предузећа, њихови руководиоци или финансијске службе су у најкраћем року доставили све тражене податке о управним одборима.

■ Највише надокнаде у „Тргницима“

У седам јавних комуналних предузећа у Крагујевцу укупно има 24 члана, за које се годишње издава око четири милиона дина-

НАКНАДЕ У УПРАВНИМ ОДБОРИМА ГРАДСКИХ

Нешто пара

За 63 члана управних одбора 14 јавних и комуналних предузећа град издава годишње више од осам милиона динара. Највише надокнаде исплаћују се у Предузећу за изградњу града, док најбројнији и најслабији плаћени Управни одбор има РТК

ра бруто. Њихове месечне надокнаде су од 5.450 динара у „Нисковградији“, до 13.000 динара нето, колико прима председник УО „Градских тржишница“.

Иначе, УО „Градских тржишница“ има само три члана, од којих су два именована на предлог оснивача Скупштине града, а један је изабран међу запосленима у предузећу. Они се састају два до три пута месечно, а када хитно треба донети неку одлуку, одржавају и телефонске седнице. За овај ангажман председник УО зарађује месечно 13.000, његов заменик 12.000 динара, док трећи члан из предузећа не прима никакву надокнаду. Иначе, овај УО има најмањи број чланова, али су зато њихове надокнаде више него у осталим предузећима.

Највише чланова броји УО ЈКП „Водовод и канализација“, где се издава годишње више од милион динара бруто износа за плате ангажованих у овом управљачком телу. По статуту „Водовода“ УО се састоји од седам члanova - четворо су именованi на предлог оснивача и троје из предузећа. Председник прима 12.720 динара,

а његов заменик, као и друга два члана из реда оснивача, по 10.600 динара. Пре две године у овом предузећу је одлучено да и запослени у „Водоводу“, чланови УО, добијају месечну надокнаду, која износи 6.360 динара.

У „Градским грబљима“, „Зеленилу“, Паркинг сервису и „Чистоћи“ у управним одборима је по пет члanova, од којих само они које је предложио оснивач пријемају надокнаде. За председнике оне се крећу око 9.000, док су за остале нешто више од 6.000 динара.

КАКО СТЕ СЕ ЗАПОСЛИЛИ?

ИСТРАЖИВАЊЕ „ИНФОСТУДА“ О ЗАПОШЉАВАЊУ

И даље кључан политички

Анкета, у коју се добровољно укључило 1.530 анонимних посетилаца сајта „Инфостуд“, показала је да је тек сваком десетом НЗС помогла да дође до послу у државном сектору, где су кључна „веза“ и партијска припадност. „Гурање“ је потребно и за домаће приватне фирме, а странци раднике траже углавном преко огласа на специјализованим сајтовима, бирајући најбоље

Пише Јаворка Станојевић

Ако немате посао, а нисте на евидентији Националне службе за запошљавање, држава вас не сврстава међу незапослене. Разлог због кога је то важно лежи чињеници да у том случају не можете остварити права која вам припадају. Ако тачно у дан не оверавате картон нећете добити потврду о незапослености. Број оних који само због ових формалности редовно одлазе на биро све је већи, док незапослени који се надају да ће посредством НЗС добити посао спадају међу ретке оптимисте.

Истраживање које је међу више од хиљаду и по посетилаца свог сајта спровео „Инфостуд“, наиме, показује да је тек сваком десетом учеснику анкете НЗС помогла да нађе запослење у државном сектору, док је само три одсто испитаника казало да је на исти начин ушло у приватну фирму, домаћу или страну.

Осим што је потврдила оно што армија незапослених одавно зна - да редовно пријављивање, одлазак код саветодавца, укључивање у програме преквалификације... нису поуздан пут ка запослењу. Анкета је показала да се у потрази за послом морају користити нове методе.

■ Више преко „везе“ него огласа

Оно што вам треба зависи од тога да ли бисте желели да се ухлебите у приватној или државној служби. За државну је пресудна веза. Више од половине анонимних учесника анкете који раде у државном сектору признalo је да је на овај начин дошло до радног места.

Иако влада уверење да приватници предност дају знању и квалитету, показало се да они нису имуни на давање предности кандидатима које неко „гура“. Разлика која, у односу према послу и запосленима, постоји између странних и домаћих приватних радника виљива је и у ставу према запошљавању. Показало се да су шансе да се уђе у домаћу приватну фирму једнаке ако се посао тражи преко огласа или везе. Тако је 35 одсто испитаних посао пронашао преко огласа, а мало више њих, 40 процената, преко везе. Са друге стране, тек сваки четврти радник стране фирме казао је да су га примили после ургенције.

Због тога што су свесни да успех у послу зависи од способности запослених, странци радну снагу најчешће траже преко огласа које објављују на специјализованим сајтовима, бирајући најбоље. Одговарајући на такве огласе запослило се 50 одсто анкетirаних који раде у страним приватним компанијама. Државни сектор, са друге стране,

ЖАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА

ПЛУС - УТИЦАЈ

Најмање су плаћени у УО „Нискоградње“. Овде председник прима 7.630, а два члана по 5.450 динара. Због лоше финансијске ситуације у овом предузећу, надокнаде нису исплаћиване више од годину дана.

■ Најбројнији у РТК - на чекању

У јавним предузећима, мада их има исто колико и јавних комуналних, укупно је 39 члanova управних одбора (15 више него у ЈКП), којима се исплаћују надокнаде у бруто износу од око четири

милиона динара годишње. Највише члanova, укупно девет, има УО Радио Телевизије Крагујевац, док су највише плаћени у Предузећу изградње града, где председник има 16.000 динара.

Иначе, у овом предузећу Управни одбор има шест члanova и они се састају четири до пет пута месечно. Заменику председника месечно се исплаћује 13.000, док остали члanova, осим једног представника из предузећа који не добија ништа, примају по 11.000 динара. Овде се годишње издаваја 1,1 милион динара бруто за на-

докнаде Управном одбору. У Дирекцији за урбанизам, која је увек словила за фирмум са највишим просечним платама међу градским предузећима, два члана УО примају „скромних“ 10.000, док председник има 15.000 динара месечно.

За разлику од претходних, у Градској стамбеној агенцији свих седам члanova УО добијају новац за овај посао. Најмање се плаћа члanova који су запослени у ГСА, по 3.300 динара, док њихове колеге са стране примају готово два и по пута више – 7.700 динара месечно. Председнику УО исплаћује се 10.000 динара.

Иста је ситуација и у Спортском центру „Младост“, осим што представници предузећа не примају надокнаде.

Градска агенција за саобраћај, са статусом привредног друштва, има пет члanova скупштине друштва, који се не састају често, осим по потреби. Надокнада је 7.000 за председника и по 5.000 за све остale чlanova. И у Јавном стамбеном предузећу свих пет члanova примају, додушне нешто скромније, припадност. Док се председнику исплаћује 6.000, остали морају да се задовоље са по 4.000 динара месечно.

Најмање су плаћени члanova најбројнијег УО РТК. За њих деветоро издаваје се 29.000 динара месечно нето (4.000 за председника и по 3.000 за остale чlanova), или око 45.000 динара бруто, али се ове надокнаде више од годину дана не исплаћују.

Иако у садашњој ситуацији не треба занемарити финансијски ефекат, независно од тога, члантством у управним одборима отварају се могућности за остваривање других, знатно већих погодности. Тако, на пример, сматрају поједини аналитичари, ако сте у УО лакше ћете запослiti некога близког у предузећу којим управљате, можете правити пословне аранжмане са фирмама људи које познајете и узимати провизију и слично.

Овакве тврђње недвосмислено показују да постоје користи које се не виде само кроз апапаже. Да нема тих користи, не би након сваких избора била тако грчевита борба за постеље у управним одборима.

нци државних фирми виде у блиском односима са неким из руководства. Тако сматра 40 одсто испитаника, док се само 15 одсто узда да ће квалитети и знање које поседују бити доволни за успешну каријеру у државној служби.

■ Важна и близост са шефом

У приватној сектору ситуације је сасвим другачија. Само три одсто запослених код приватника мисли да им је политичка припадност „погурала“ каријеру, док је својим радом и заслугама напредовала скоро половина учесника анкете запослена у приватном сектору. Судећи по резултатима истраживања, ни приватни послодавци нису имуни на пријатељско тапшање по рамену, јер 40 анкетираних сматра да је близост са шефом један од услова за пословни развој.

Шансу за пословно усавршавање, које је један од битних услова за напредовање, чешће имају запослени у државним и страним приватним фирмама, али већина истиче да

послодавац одлучује о томе ко ће ићи на курсеве и семинаре.

Као што се могло очекивати, истраживање је показало да су најнездовољнији радници домаћих приватних фирм, међу којима је чак 40 одсто таквих. Запослени у државним и страним приватним фирмама јако су поделењи на задовољне и нездовољне. Сваки трећи је рекао да је задовољан, а исто толико је и нездовољних.

Елена Ердељановић, портпаролака „Инфостуда“, каже да је циљ истраживања скретање пажње послодавца на озбиљне недостатке у запошљавању и третману запослених који значајно утичу на пословање.

- На овај начин желимо смо да помогнемо да се промени свест о важности људског ресурса. Намера нам је била да послодавцима, пре свега онима из државног и домаћег приватног сектора, укажемо на позитивне примере успешних страних компанија. Такође смо желили да истакнемо колико је важно коришћење нових техника запошљавања ко-

је, поред послодаваца, морају пратити и они који траже посао, каже Елена Ердељановић.

Према њеним речима, иако је истраживање изазвало позитивне реакције и указало да већина жели фер утакмицу у конкуренцију у којој ће шансу добити најбољи, нико из државних структура није показао интересовање да се позабави проблемима који су уочени.

Тако је незапосленима и онима који траже шансу да напредују једном послатом порука да ова држава нема озбиљну намеру да мења устаљену праксу у којој су политички педигре и близост са шефом клучни фактори успешне каријере. Пошто обећање посла партијама свакодневно повећава чланство и обезбеђује сигурне гласаче - промене не треба ни очекивати. Други разлог због кога се не треба надати позитивним помагају да овој снаги која приватним послодавцима даје могућност да одређују правила игре.

КЉУЧНИ ФАКТОРИ ЗАДОВОЉСТВА ЗАПОСЛЕНИХ

Државна фирма	Приватна домаћа фирма	Приватна страна фирма
1. Плата	Плата	Плата
2. Међуљудски односи	Међуљудски односи	Међуљудски односи
3. Могућност усавршавања	Однос надређених	Однос надређених
4. Услови рада	Могућност напредовања	Могућност напредовања
5. Однос надређених	Услови рада	Могућност усавршавања
6. Могућност напредовања	Могућност усавршавања	Услови рада
7. Сигурност радног места	Динамичност посла	Динамичност посла
8. Слободно време	Сигурност радног места	Сигурност радног места
9. Динамичност посла	Слободно време	Бонуси и награде
10. Бонуси и награде	Бонуси и награде	Слободно време

НОВИ ПОДАЦИ ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

Откривене пореске утаје и у Крагујевцу

На територији града откривено је 16 особа које нису пријавиле порез на доходак грађана за прошлу годину, међу којима је највише приватних предузетника, најновији су подаци Пореске управе

Иако је пре само две недеље из Пореске управе у Београду стигао податак да у граду Крагујевцу није откривен ни један порески обveznik који је прошле године зарадио више од 1,7 милиона динара, а да није поднео пореску пријаву, то су ове недеље демантовали из Регионалног центра Пореске управе у Крагујевцу.

Наиме, према информацијама којима овде располажу, канцеларијском контролом је утврђено да 16 грађана није пријавило порез на доходак у предвиђеном року. Мада, како кажу у овдашњој Пореској управи, није реч о неким великим износима, прекрајна служба ПУ је обавештена о томе, а по новим правилима против свих преступника биће покренут судски поступак.

Међу оним Крагујевчанима који нису поднели пореску пријаву највише је приватних предузетника, али има и лекара који су „зaborавили“ на ову обавезу, или су, пак, мислили да за мало прекорачење наведеног износа, (у једном случају прекорачење износи 100 динара), немају обавезу да то учине.

Подсећања ради, треба навести да је пореску пријаву за годишњи порез на доходак грађана у Крагујевцу поднело 1.350 грађана. Пријаве су морали да поднесу и странци са пребivalиштем у Србији, као и грађани Србије који у иностранству раде за домаће компаније. Пореска Управа Србије током канцеларијске контроле открила је 551 грађанина који је у току 2010. године имао већа примања од 1,7 милиона динара, али то нису пријавили порезници ма до законом предвиђеног рока -

15. марта. На територији коју покрива Регионални центар Пореске управе у Крагујевцу откривено је 77 особа које су утајиле порез. Несавесни порески обveznici, осим у Крагујевцу, откривени су у Краљеву, Ужицу, Новом Пазару, Пријепољу и Прибоју.

Према подацима Пореске управе утврђено је да је, гледајући по регионалним центрима, највише обveznika покушало да утаји порез у Новом Саду (251), Београду (156), Крагујевцу (77) и Нишу (67). Законом је предвиђено да свим грађанима који не поднесу пореску пријаву, или то не учине у предвиђеном року или не наведу тачне податке, од којих зависи висина пореза, прети казна од пет до 50 хиљада динара.

Висина казне зависи од висине утаяјеног пореза, и није иста ако је, рецимо, буџет у једном случају оштећен за 150 хиљада динара, а у другом за милион и по динара. Исто тако за утаяј од 1,5 до седам милиона динара предвиђена је затворска казна од три до пет година, а за избегавање плаћања пореза за износ већи од 7,5 милиона динара казне су још оштрије.

Порезници верују да ће се ићи на избегавање затворске казне и да ће се инсистирати на томе да утаявачи измире обавезе према држави и то тако што ће платити прописану казну, али и разрезани порез. У Пореској управи тврде да је пореским обveznicima све теже да утаяје порез, пошто имају преглед свих уплате које иду преко рачуна, тако да и они који то покушају, кад-тад дођу на ред за наплату.

Порезници најављују да ће, уколико буде прихваћен нови Закон о пореском поступку и пореској администрацији, убудуће сваког месеца објављивати у медијима листу од најмање стотину највећих дужника. За сада, имена преступника се не објављују, па су на тај начин скривени од очију јавности сви они који губе пореске законе.

Г. БОЖИЋ

Истражујте

ретко оглашава слободна радна места, а још ређе транспарентно запошљава. Тек 15 одсто учесника анкете који раде у државним фирмама изјавило је да су се запослили преко огласа за посао објављен на специјализованом сајту.

Интересантно је да је сваки пети посетилац сајта запослен у државној фирми који се укључио у истраживање казао да га је послодавац сам пронашао и контактирао. Иако би ово могло да звучи готово невероватно, треба имати у виду да су учесници истраживања углавном млађи, компјутерски писмени и високообразовано. Због тога се може препоставити да се међу онима које су државни послодавци сами тражили мањом налазе дефицитарни стручњаци. Странци, такође, често трагају за добрым радницима који могу наћи на специјализованим сајтовима. И овде је 20 одсто радника рекло да се запослило тако што је послодавац пронашао њихову биографију и позвао их.

Истраживање „Инфостуда“ показало је видљиве разлике између приватног и државног сектора и код критеријума битних за напредовање у каријери. Анкета, у коју се добровољно укључило 1.530 анонимних посетилаца сајта, од којих нешто мање од трећине ради у државним фирмама, само је потврдило оно што је већини познато. Скоро половина анкетираних из државног сектора навела је да је услов за напредовање припадност некој од политичких партији на власти. Други важан услов за успешну каријеру рад-

ПРОБЛЕМАТИЧАН СТАТУС ПРЕДУЗЕЋА „ЗАСТАВА БЕЗБЕДНОСТ“

Ни државно, ни приватно

Око 90 запослених у фирмама која има приличну имовину, обучен кадар и добре референце, чекајући да Агенција за приватизацију, држава или град реше њен статус, једва саставља крај с крајем

Прије декомпоновања некадашње велике „Заставе“ фирма „Застава безбедност“ имала је близу 500 запослених, обезбеђивала је све фабрике бившег система и имала једну од најбољих ватрогасних бригада у некадашњој Југославији. Сада „Безбедност“ има око 90 запослених и физичко-технички обезбеђује „Застава камионе“, Медицину рада и „Холдмајер Заставу“, као и улазе у „Тапацирницу“, „Алатницу“ и „Енергетику“.

После неколико неуспелих покушаја да се „Застава безбедност“ приватизује Агенција за приватизацију донела је 2009. године одлуку да прекине процес приватизације, да би фирма прошле године ушла у реструктуирање. Иначе, било је заинтересованих за куповину „Заставе безбедност“, а поред неколико потенцијалних купаца, међу којима је и крагујевачка Агенција „Озна“, најозбиљнији потенцијални стратешки партнери била је београдска фирма за физичко-техничко обезбеђење „Систем ФТО“. Фирма из Београда, иако је откупила аукцијску документацију, у последњем тренутку одустала је од куповине.

Садашњи статус „Заставе безбедност“ је, најближе речено, проблематичан. „Безбедност“ је и даље друштвено предузеће, које је издвојено из Групе „Застава возила“ и послује самостално. Иако је фирма у реструктуирању не живи од субвенција и државних дотација, па за-

МИЛАН МИЛОШЕВИЋ, ДИРЕКТОР „ЗАСТАВЕ БЕЗБЕДНОСТ“

послени деле само оно шта својим радом зараде.

Према речима Милана Милошевића, директора „Заставе безбедности“, нелојална конкуренција на тржишту чини своје. Появљују се агенције које немају лиценце и које су послове конкуришу по дампинг ценама, по којима не може да се заради ни минимална плата за радника. Он сматра да се у оваквим случајевима најчешће ради о не-

пријављеним радницима и раду на црно. Други проблем са којим се суочавају радници ове фирме је општа беспарица и неликвидност, као и дуги рокови плаћања. Због тога, али и изостанка државних субвенција, плата у „Застави безбедност“ касни осам месеци, а дуг према радницима износи око 45 милиона динара.

■ Размишљају о подржављању

Директор Милошевић каже да су у Агенцији за приватизацију, после стопирања приватизације и започињања процеса реструктуирања, почели да размишљају и о подржављању једног дела или целе фирме.

- Та прича би могла да иде у два правца. Један је да Министарство унутрашњих послова преузме „Заставин“ Ватрогасни дом од 1.400 квадратних који је у нашем власништву. У време декомпоновања 2001. године МУП је преузео део наших радника, који су били чланови „Заставине“ ватрогасне бригаде, али не и Ветрогасни дом. Та зграда

је наменски рађена и функционалнија је од градског Ватрогасног дома. Поред тога у њој је инсталirана централа за дојаву пожара из свих погона некадашње „Заставе“, што је веома значајно за сва предузећа, која су настала после распада некада великог система. То је важно и за компанију „Фијат аутомобили Србија“, али и за све кооперантне, објашњава Милан Милошевић.

■ Јавно предузеће за обезбеђење подржављању

Поред ове зграде фирма у власништву има и управну зграду од 260 квадратних која се налази у кругу „Застава камиона“, Сервис ватрогасне опреме од 450 метара квадратних и магацине укупне површине од 540 квадратних. Иначе, када је у питању заштита од пожара „Застава безбедност“ ради елаборате и планове заштите за велики број, не само крагујевачких, предузећа и установа. На подужој референтној листи поред ФАС-а, налази се већина основних и средњих школа и факултета. Апелациони суд, Историјски архив, а ту су и предузећа попут „Застава оружја“, „Камиона“, „Житопродукта“...

Један сегмент пословања ове фирмe је заштита од пожара и сер-

висирање противпожарне опреме, а други је физичко-техничко обезбеђење фабричких, јавних и других објеката, разних скупова, од спортичких до музичких. И у том делу запослени у „Застави безбедност“, као и у Агенцији за приватизацију, размишљају о неком облику стратешког партнериства са државом, али и са локалном самоуправом.

- Ако би се статус фирме решио на овај начин, фирма би била практично подељена на два дела, један који се бави заштитом од пожара и други који обавља послове физичко-техничког обезбеђења. Оба та дела била би подржављена, каже Милошевић.

У овом предузећи тврде да би стварање оваквог јавног предузећа довело до обједињавања свих функција обезбеђења и да би то довело до драстичног смањења трошка обезбеђења јавних објеката и манифестија, јер би све елаборате и планове правила стручне службе те фирме, које су квалифициране и лиценциране за те послове.

Иначе, фирма „Месер техно гас“ заинтересована је да од „Безбедност“ купи магацин за продају техничких гасова. Како је фирма у реструктуирању одлуку о отуђење дела имовине доноси Агенција за приватизацију. Према незваничним информацијама до ове трансакција највероватније неће доћи, јер је магацин раније служио за потребе цивилне заштите и територијалне одбране. Једна од идеја људи из Агенције за приватизацију је да локална самоуправа преузме овај магацин и део запослених.

У „Застави безбедност“ су уверени да ће, ако се статус фирмe реши преласком једног дела запослених и имовине у Министарство унутрашњих послова, а другог дела под окоје локалне самоуправе, и град и држава у њима добити поузданог партнера са великим кадровским потенцијалом, лиценцом и завидним референцима.

Како ће реаговати МУП, а како Скупштина града за сада се не зна. Агенција за приватизацију рекла је своје и све чини да се статус „Заставе безбедност“, не само због велике имовине, него и значаја посла којим се ова фирма бави, реши преласком фирмe под државну капу. По свemu судећи и запослени у крагујевачкој фирмама су на истим или веома сличним таласним дужинама.

Милутин ЂЕВИЋ

ОМЛАДИНСКО ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Шанса за запошљавање

Партнери у пројекту „Омладинско предузећништво, партнерство јавног и цивилног сектора“, који финансира Европска унија, су „Бизнис старт-ап центар“, град Крагујевац, НВО „Сунце“ и холандска организација „Спарк“

Званичном презентацијом у Скупштини града 30. августа почела је реализација пројекта крагујевачког „Бизнис старт-ап центра“ под називом „Омладинско предузећништво, партнерство јавног и цивилног сектора“. Овај пројекат је изабран у конкуренцији 280 пројеката, а један је од 43 одобрена које ће, у оквиру програма „Цивилно друштво“, финансирати Европска унија. Партнери у реализацији, поред „Бизнис центра“ су град Крагујевац, Невладина организација „Сунце“ и холандска организација „Спарк“, а сарадник у пројекту је Регионална канцеларија за младе из Крагујевца.

Према речима директорке пројекта Марије Стојадиновић, циљ је да подржи организације цивилног друштва да се активније укључује у процесе локалног друштвено-економског развоја и да се активније баве подршком предузећништва младих.

- Предузећништво јесте покретач друштвено-економског развоја и инструмент за запошљавање младих. Током реализације овог пројекта треба да се изради локални план акција за омладинско предузећништво у Крагујевцу. Циљна група су нам млади од 18 до 35 година, рекла је Марија Стојадиновић.

Иначе, према подацима Националне службе за запошљавање стопа незапослености младих у Србији у 2010. години износила је 46,1 одсто, што је више него дупло у поређењу са Европском унијом, где је стопа незапослености, према подацима из 2009. износила 20,4 одсто.

У „Бизнис центру“ кажу да је предузећништво клуч друштвено-економског развоја и да без хиљада и хиљада нових предузећника, који стварају нова радна места, неће бити значајнијег смањење сиромаштва, нити развоја.

МАРИЈА СТОЈАДИНОВИЋ,
ДИРЕКТОРКА ПРОЈЕКТА

У оквиру пројекта биће организован циклус бесплатних обука, о-круглих столова, трибина, конференција, које ће полазницима омогућити стицање нових знања и вештина.

Према речима начелника Градске управе за привредне ресурсе Зорана Кузмановића, град Крагујевац је прихватио позив „Бизнис центра“ да буде партнери у пројекту, јер је у томе препознао шансу да се што већи број младих запосли.

- Овај пројекат добра је прилика да млади нађу посао, било као

будући власници радњи или мањих и срећних предузећа, било кроз обуку и стицање нових вештина да нађу посао код неког од послодаваца. То је по мени прави разлог зашто се град Крагујевац укључио у овај пројекат, каже Кузмановић.

Непрофитна невладина организација „Сунце“, такође један од партнера у пројекту, постоји од 1994. године и већ 17 година ради на развоју и унапређењу капацитета цивилног сектора у нашој земљи. За собом има десетине спроведених пројеката намењених младима. Чланица је Мреже

против сиромаштва Србије и активан учесник друштвено-економског развоја на локалном нивоу.

Холандска организација „Спарк“, непрофитна организација са седиштем у Амстердаму, постоји од 1994. године, од када својим пројектима доприноси локалном друштвено-економском развоју бројних земаља света, укључујући и Србију. Мисија ове организације је развој високог образовања и предузећништва са циљем оснађивања младих амбициозних људи да воде своја друштва ка просперитету.

М. Ђ.

ПРЕЗЕНТАЦИЈА ПРОЈЕКТА
У СКУПШТИНИ ГРАДА

ЛЕГАЛИЗАЦИЈА СОФТВЕРА - НОВА ГЛАВОБОЉА ПРЕДУЗЕТИЦИМА

Контроле кренуле, казне астрономске

Четири инспектора крагујевачке управе, од 15. маја до 20. августа, преконтролисали су софтвере код 31 обveznika, дајући шансу да се они и у току контроле легализују. За оне који то не учине следе огромне казне, па и затвор! За мала и средња предузећа ово још један удар, у мору све већих намета

Пише Никола Стефановић

Iосебна јединица за контролу легалности софтвера Републичке пореске управе, која броји 25 инспектора, овог пролећа прошла је комплетну обуку, у сарадњи са највећим светским производијацима софтвера, чиме је и званично формирано Одељење за контролу легалности софтвера.

У Србији, која је после Албаније најгора на овом пољу, степен пиратерије достиже и 75 одсто, док земље које желе чланство у ЕУ не смеју прећи праг од 60 процен-

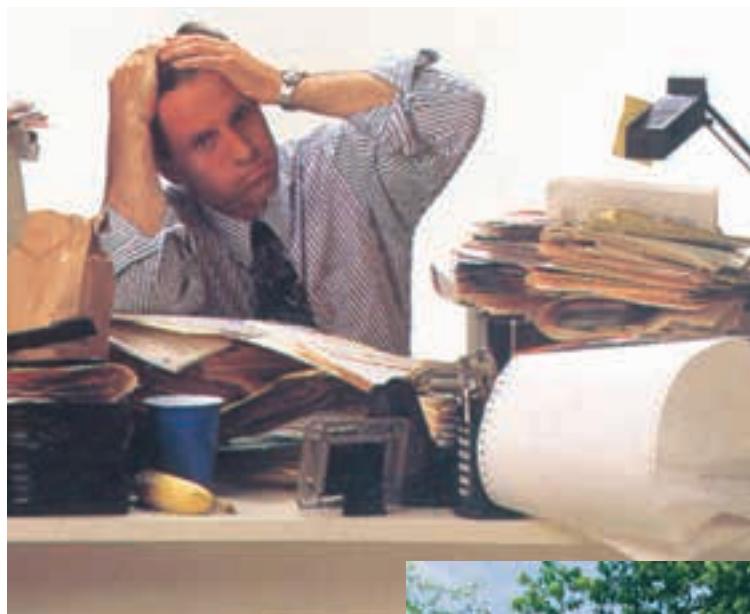
из тог разлога Пореска управа даје могућност пореским обвезницима, код којих се у поступку контроле утврди нелегално коришћење софтвера, да изврше легализацију рачунара и софтвера у току вршења контроле. Када порески обveznik не изврши легализацију софтвера и не донесе доказе у поступку вршења контроле порески инспектор ће поднети захтев за покретање прекрајног поступка код надлежног Прекрајног суда уколико се ради о предузећима или ће подносити пријаву за привредни преступ код Основног јавног тужилаштва уколико се ради о правним лицима.

Иначе, по најавама надлежних, у случају великих прекраја у цео процес биће укључени и Пореска полиција и МУП.

■ Да кошта - кошта

Када је реч о Крагујевцу, инспектори су са интензивним контролама започели пре три и по месеца и до сада је већ дошло до известних „корекција“:

- У периоду од 15. маја до 20. августа на територији Крагујевац извршене су контроле легалности софтвера код 31 пореског обveznika, а код четрнаест је утврђено постојање легалног софтвера. Код једног обveznika у поступку контроле је утврђено да је прекршено право на лиценцу, док су код осам обveznika контроле у току. Код преосталих осам утврђен је нелегалан софтвер у току вршења контроле, али су они извршили легализацију па до сада није под-

софтвери купују у поприличној мери, али да је најчешће реч о најефтинијим понудама.

- Постоји неколико варијанти приликом куповине рачунара. Једна је да се купи „клот“ празан рачунар, па да се касније купи софтвер и инсталира, друга је да се уз рачунар купи и софтвер, а трећа је нелегална - да се инсталира такозвани „дивљак“. Ми нудимо уз рачунар и лиценциран софтвер, при чему је то најчешће «Виндоус 7 стартер», који кошта око пет хиљада динара, па ко издава, на пример, 30.000 за рачунар тих пет му и не значи толико.

Но, није тајна да се купци врло често одлучују за копиране, нелегалне инсталације, јер су јефтиније, често и бесплатне ако су они који их инсталирају њихови пријатељи и познаници, а разлог је увек исти - финансијски.

- Међутим, оно што људи не разумеју је да ће у таквим случајевима доћи у ситуацију да за одржавање морају звати увек истог човека, па ће му на крају платити исто онолико колико би их коштао легалан софтвер. Осим овога, постоје и случајеви да су неки најпре узимали нелегалне софтвере, па онда пожелели да их легализују, но и то напослетку кошта исто колико да су купили нови софтвер, а неретко их може коштати и много више, кажу у «Алка компјутерсу».

Но, велика замерка купца односи се на то што је купац у обавези да уколико се рачунар за који је купљен легални софтвер поквари до те мере да га је потребно заменити мора да купи, сем рачунара, и нови софтвер - иако се стари, рецимо, налази на хард диску и још је употребљив.

Напокон, када се све прерачуна, да би неко легализовао софтвер или покрену нову фирму са тридесетак рачунара јасно је да ће га то коштати минимум неколико

У СРБИЈИ СТЕПЕН ПИРАТЕРИЈЕ ДОСТИЖЕ 75 ПРОЦЕНТА

хиљада евра, а ако је потребно још купити и нове рачунаре суме се увећава неколико пута.

■ Избор између више варијанти

Како истиче Жарко Иличић, систем инжењер на Факултету организационих наука, који се професионално бави Слободним софтвером, цене софтвера веома се разликују, зависно до онога шта који је и шта коме треба.

- С обзиром на сврху, софтвер можемо поделити на системски, кориснички, канцеларијски, софтвер за забаву... У зависности од сврхе примене, постоје пакети који могу да се купе за неколико долара, а постоје и пакети такозваних „ентерпрајз“ апликације чије цене могу да иду и до неколико стотина хиљада, па и милио-

на долара. Цене оперативних система крећу се у просеку око 100 евра за „Мајкрософт Виндоус“ или „Епл Мек Ос“, а поред ових комерцијалних постоји и низ бесплатних оперативних система отвореног кода чији су најпознатији представници „ГНУ/Линукс“ и „ФриБСД“.

По мишљењу Иличића, за велике софтверске компаније нисмо интересантни јер смо објективно веома оптерећени пиратеријом.

- Оригинални софтвер се продаје или у представништвима или код овлашћених дилера који могу да буду обична продавница рачунарске опреме или, чак, најобичнија књижара. Чест случај је да се софтвер из домена забаве, попут

СОФТВЕР СЕ НЕ МОРА КУПИТИ, МОЖЕ СЕ И ИЗНАЈМИТИ

ната, те је јасно да је, сем ако не дође до неких крупних заокрета у високој политици, потребно неколико година да се достигне тај ниво. У већини земаља ЕУ пиратерија је заступљена са око 30 одсто, осим у Грчкој, где достиже 58.

Из тог разлога, иако се са контролом почело још пре четири године, рекло би се да су тек ове године предузете конкретне мере.

- За сада је обучено 25 инспектора који покривају целокупну територију Републике Србије, при чему су на територији Регионалног центра Крагујевац ангажована четири инспектора, кажу у Одељењу за контролу легалности софтвера.

Како истичу надлежни из Пореске управе, циљ је најпре да се сви корисници упозоре и упуте у могућности легализације, а тек ако не испуне своје обавезе приступа се санкцијама:

- Основни циљ нам је да пореске обveznike уведемо у легалне токове коришћења софтвера, па

нета ни једна пријава за привредни преступ или прекрајна пријава, наводи се у изјави Одељења. У фирмама „Алка компјутерс“, која у Крагујевцу званично заступа и продаје производе „Мајкрософа“, кажу да се легални

дан начин да се попуни пољуљани државни буџет, макар и по цену гашења малих приватних предузећа, нарочито када се узме у обзир да се за сада врше контроле искључиво ових фирми, али не и оних из јавног сектора. Кад је реч о казнама, по Закону о ауторским правима, оне заиста мо-

гу бити астрономске, па тако казна за правно лице износи од 100.000 до три милиона динара, за одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу у износу 50.000 до 200.000 динара, а за предузећника новчана казна је 50.000 до пола милиона динара. С друге стране, сход-

ПРОПИСАНЕ САНКЦИЈЕ

Од 50 хиљада до три милиона

У тренутку када се земља налази у изузетно тешкој економској ситуацији, а када мали и средњи предузећи трпе најјачи удар, јасно је да је ово још једно финансијско оптерећење које све њих ставља у незавидну, и без ових трошка очајну позицију. С друге стране, то је истовремено и још је-

игрица, може купити и на киосцима, те с обзиром на обим пиратерије, али и величину тржишта, највеће светске компаније немају интерес да отварају овде представништва.

Но, чак и највећи се свим сила-ма боре против пирата на глобалном нивоу, те постоје и разне погодности које се у последње време нуде купцима.

- По неким неписаним правилима, купац има права на неки вид подршке у смислу бесплатних ажурирања исправки и додатака за текућу верзију софтвера, но прелазак на новију верзију се у словљава престанком подршке за застареле верзије. Ипак, практика је да власници старих верзија имају попуст приликом преласка на нову верзију.

Сем тога, Иличић наводи и да се на глобалном нивоу у све већој мери прелази са куповине на изнајмљивање софтвера, што можда може бити алтернатива предузетницима и на овим просторима.

- То је нарочито заживело од појаве „Клауд компјутинга“ и почетком односа према софтверу као према свакој другој услуги која се наплаћује у зависности од степена коришћења, па, тако, ако користите „Мајкрософт офис“ седам минута и десет секунди платите толико и толико. На тај начин се повећава и могућност контроле легалности софтвера код корисника, с обзиром да се софтвер физички не налази на корисничком рачунару, као и да корисник има ограничена права коришћења.

Пише Марија Обреновић

Iрофесор једне од крагујевачких школа ових дана отићи ће у пензију, уз отпремнину и испраћај баш како доликује. Његово име нашло се уз имена још 34 професора основних и средњих школа у граду који су потпуно остали без часова. Он је, додуше, за разлику од осталих имао среће, пошто му до пензије недостаје још мало, па га, за разлику од његових колега, ових дана не мучи неизвесност хоће ли се и у којој школи за њега наћи неки час.

Још више „среће“ имао је овај професор, још почетком деведесетих година, када је његов предмет одбрана и заштита укинут. Уместо да из школе буде испраћен још тада, за њега је „искрсл“ место у школској библиотеци. У њој је, прста рачуница показује, провео готово половину радног века и ево сада ће, уз пристојну суму новца на име отпремнице, која му по просветарском колективном уговору следије, отићи у пензију.

Овај пример најбоље илуструје како годинама опстаје највећи апсурд српске просвете - у школама је све мање ћака, а у образовном систему је све више новозапослених.

■ Вишак 170 наставника

Према подацима Школске управе у Крагујевцу, 170 предаваца у крагујевачким основним и средњим школама остало је без свих или одређеног броја часова. Листа потреба за професорима различитог профила, које су школе доставиле, на жалост, много је краћа, па су ових дана на мукама и професори, и директори, и синдикат, и Школска управа.

Најдужи списак запослених којима је фонд смањен за недовољан број часова има Основна школа „Драгиша Луковић Шпанац“. На

попису ове школе налази се 15 имена. Нешто краће листе стигле су из школа „Радоје Домановић“, где је вишак 14 запослених. У школама „Јован Поповић“ и „21. октобар“ списак је краћи за поједно име, док се на листи вишкова школе „Милутин и Драгиња Тодоровић“ налази њих једанаест.

Међу средњим школама „рекордер“ је Политехничка, у којој 13 професора има смањен фонд часова, од тога њих осморо у овој школи више не може да рачуна ни на један једини час. За већину је и питање како ће наћи ухлебљење, пошто се ради о предавачима стручних предмета, односно на-

ставницима практичне наставе. Иначе, на листи вишкова у Шумадији највише је фискултурника - 31. Затим следе професори музичког, којих је 23, па енглеског, историје, ликовног, географије, биологије, математике, професори разредне наставе...

Да надокнади фонд часова, наизглед, мало ко ће имати прилике. Професори физичког за сада немају чemu да се надају пошто на листи потреба за њих не постоји ни један једини проценат. Од 12 професора разредне наставе који су технолошки вишак на посао може да рачуна само четворо. Овај профил тражи се у школама „Сестре

Радовић“ у Белосавцима, „Трећи Крагујевачки Батаљон“, „Свети Сава“ и „Доситеј Обрадовић“ у Ердечу. За остале струке, према пописима достављеним Школској управи, шансе су минималне.

Исти списак прављен је, међутим, и лани, али не само да готово нико није остао без посла, већ је током претходне школске године, кажу у синдикату, било и новог запошљавања. Тако је упркос причи о рационализацији и вишковима у Србији за последњих годину дана у просвети запослено још 2.500 људи. Нови људи, према подацима Уније синдиката просветних радника, примани су у крагујевач-

Проблем који је сада ескалирао резултат је не само дугогодишњег „гурanja под тепих“ чињенице да је ћака све мање, већ и прављења таквих планова, програма и правилника који су у систем стално „убацивали“ нове људе и тако број запослених довели до нивоа неподношљивости

ким основним школама „Свети Сава“, „Трећи крагујевачки батаљон“, „Милутин и Драгиња Тодоровић“, па на Политехничкој и другој техничкој, иако је на лајској листи било професора са мањком часова који су могли да дођу на та радна места. Ове године, каже Радојко Дамјановић, начелник Школске управе, тако нешто неће моћи да се понови.

- Листе вишкова школе су већ добиле и оне ће бити заведене као званичан документ сваке школе. У случају да се током школске године укаже потреба за учитељем или наставником, директор ће најпре морати да консултује листу и контактира предаваче тог профиле који се на њој налазе. Директор, наравно, има право да одабере која буде жеље, али и обавезу да писменим путем обавести директора школе у којој је та особа претходно

УЧЕНИЦИ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“

ПРОБЛЕМ У „СВЕТОЗАРУ МАРКОВИЋУ“

Деца, ипак, са својим учитељицама

ДИРЕКТОР ШКОЛЕ
ЖИВОСЛАВ ТОМИЋ

Ђаке другог и трећег разреда Основне школе „Светозар Марковић“ данас ће у ученицама дочекати њихове учитељице, али и другари са којима су заједно учили прва слова и бројеве. То је, барем из перспективе родитеља и малишана, најважније.

Међутим, бура која се у школи подигла након формирања листе технолошких вишкова још увек се није смирила, а какав ће бити исход преговора између „зараћених страна“ још увек се не зна. Уместо девет, после последњег „прегруписавања“, у школи је вишак четворо наставника разредне наставе, односно учитеља, али се још увек не зна како ће бити распоређени наставници физичког. Додуше, ако је судити по ономе што се у овој школи већ неколико година дешава, чак и да се тренутна криза разреши на задовољство свих, „мир“ неће потрајати дugo.

■ Протест родитеља

На срећу, ћаке и родитеље оно што се надаје буде дешавало не треба много да брине. Оно најважније је пре почетка школске године разрешено – другом и трећем разреду предаваће исте учитељице као и лани, а одељења неће бити расформирана.

Пре само недељу дана ситуација није била таква. Већина родитеља другака и трећака није била ни обавештена да ће им деца добити ново друштво и нове учитељице. Они који су сазнали шта се дешава окупили су се прошле недеље пред школом, протестујући и тражећи објашњење.

- Учитељицу смо срели случајно, на улици. Попрочили смо она-

Уместо девет, после последњег „прегруписавања“, у школи је вишак четворо учитеља. Међутим, како ће бити распоређени наставници физичког још увек је под знаком питања

да то није извесно. Онда нам је објаснила ситуацију, прича родитељ једног ћака трећег разреда.

Уместо да са дететом ужиша у последњим данима распуста Видосава Стевановић, мајка ученице другог разреда, каже, да је својој девојчици морала да објашњава шта је то технолошки вишак.

- Деци су у школи пре недељу дана почеле пробе и тада смо сазнали да ће одељења бити расформирана, да ће детету наставу држати нека друга учитељица.

ко успут. На крају разговора на моју реченицу да се видимо 1. септембра учитељица је одговорила

Нико се није ни потрудио званично да нас обавести, а стављени смо, малтене, пред свршен чин и уз све то треба детету да понудим разумно објашњење. Ако се заиста деси да расформирају одељења, спремна сам да дете испиши из школе, каже Видосава.

Родитељи су се након тога нашли и пред Скупштином града, где су трајали преговори између представника професора школе „Светозар Марковић“, синдиката, градоначелника Верољуба

УЧИТЕЉИ НЕЗАДОВОЉНИ

Биће још вишкова

„Соломонско“ решење за организацију наставе у другом и трећем разреду, које је нашао директор школе Живослав Томић је, по речима учитеља, неодрживо. Родитељи су, каже једна од учитељица, Наташа Миловановић, већ упутили приговор просветним инспекторима и тек после њиховог доласка у школу знаће се права ситуација.

- Деци ће у првој смени предавати један учитељ, а онда ћемо они ћаке који остају у целодневном боравку преузети нас неколико. Питање је, најпре, како ће изгледати наша решења о раду, пошто је реч о раду у периоду од 12.30 до 15.30 сати. Директор је пре неколико дана усмено упозорен од стране просветне инспекторке да настава неће мочи тако да буде организована, објашњава Наташа Миловановић.

Учитељи се прибојавају да ће, и поред обећања, које су, како кажу, добили од Школске управе, неколико људи након 1. септембра остати технолошки вишак.

- За четворо који су сада технолошки вишак постоје радна места у другим школама. Међутим, уколико просветни инспектори наложе да се одељења формирају према упутству Министарства просвете још неколико људи ће остати без посла. У прилог нашим бојазнима говори и то што се неколико нас истовремено налази на листи технолошких вишкова, али и на распореду рада за наредну школску годину, каже наставница саговорница.

Унија синдиката просветних радника Крагујевца такође сматра да је питање школе „Светозар Марковић“ још увек спorno.

- Највећи проблем представља енорман број запослених за чијим радом је престала потреба, а чије рангирање представља пародију законитости. Највећа пародија је то што се тим бројем стално лицитира. Најпре је у оптицају било 17 запослених, али је ваљда директора неко посаветовао да број у-

НАТАША МИЛОВАНОВИЋ

мањи, пошто би у супротном морао да се прави посебан социјални програм, јер је у питању више од десет одсто радника школе. Онда је Школској управи достављен списак са 12 имена, сада се спомиње четворо. Све што је учињено нелегално је у сваком смислу. Иначе, замена је теза да је организација рада у школи „Светозар Марковић“ у супротности са законом, пошто закон не поставља никаква ограничења. У питању је колизија са упутством министра о формирању и финансирању одељења, каже Милан Јевтић из Уније синдиката просветних радника.

Иначе, и почетком ове недеље школа „Светозар Марковић“ била је свакодневно у „опсадном стању“, састанци са родитељима, синдикални скупови и консултације запослених одржавали су се готово свакодневно. Запослени у школи очекују још жељну реакцију родитеља када школа буде кренула и сви буду упознати са новом ситуацијом.

запослена. Запослени се такође писмено изјашњава хоће ли преузети часове у новој школи, објашњава Дамјановић.

■ Грађанско „мека“ за прекобројне

На тај начин, каже начелник, школа, синдикат, Школска управа, али и просветни инспектори у крајњем случају имаће увид у комплетну документацију. Захваљујући чињеници да листе вишкова постају званично део документације школе шансе за „вајевину“ типа „превидео сам“, „нисам имао прилике да видим“ или „нисам знаю“, као што је то био случај лани, сада најврдно неће бити.

Истина је, међутим, да добар део крагујевачких просветара допуњу часоваса неће ни морати да тражи у другим школама. Наиме, установљена је практика да уз мало „гимнастике“ професор физичког, на пример, постаје предавач грађанској васпитања. Овај предмет је, иначе, годинама права мека за све оне којима недостаје који проценат до пуног фонда часоваса.

Према правилнику, грађанско може у средњој школи да предаје професор било ког предмета који је прошао одговарајуће семинаре, док је у основним школама круг предавача мало ограниченији, што, међутим, до сада није представљало богозна какву препреку. Ко, где и како предаје грађанској васпитање, кажу у Школској управи, биће „претресено“ тек наредне школске године.

Својеврсну „другу шансу“ за прекобројне представљају и избор-

ВИШКОВИ СЕ ЗАВОДЕ КАО ЗВАНИЧНИ ДОКУМЕНТ ШКОЛЕ: РАДОЈКО ДАМЈАНОВИЋ

нових кадрова у школама. Исти исход имало је, у први мах, и увођење енглеског језика од првог разреда, као и увршћивање у распоред трећег часа физичког. Када су на ред стигле генерације са мање ћака, ти исти људи појавили су се као технолошки вишак.

И тако, листе вишкова из године у годину су све дуже. Министарство, међутим, упорно одбија да направи озбиљан рез. А да листа не би била још дужа, опстају и школе без ћака, прегломазни школски програми и непотребни образовни профили у средњим школама. Све то говори да је потребна реформа школства, али права, не пуко фризирање, на шта су се углавном својдиле све досадашње преправке образовног система.

ДА ЛИ ЈЕ ДОШАО КРАЈ ОТИМАЧИНИ

Први упис без ћакој динара

Чак и у случају да савет родитеља накнадно донесе одлуку, давање донација школи је добровољно и не сме битиничим условљено, кажу у Школској управи

Намет на који су сваке године морали да рачунају родитељи средњошколца приликом уписа ове године је заобишао Крагујевчане. Из године у годину оспораван, али увек уредно на послетку плаћан, „ћакчи динар“ крагујевчаке сређе школе ових дана нису узимале од ученика.

На вратима свих средњошколских установа у граду стајало је протекле недеље исто обавештење о упису. Изостанак ставке са цифром од око 1.500 динара, колико је лани деца узимано на име „донације за школу“, пријатно је изненадио родитеље.

Министарство просвете саопштило је да средње школе не смеју да узимају новац од родитеља приликом уписа ученика, као и да не смеју условљавати упис ћака било каквом материјалном надокнадом.

- Прошле године школе су наплаћивале упис, иако је министар изјавио и тада да се то не сме. Из принципа најпре нисам хотела да платим, али сам под притиском детета, на његову молбу да га „не бламирам“ због глупости, на крају

НА УПИС САДА МОГУ И ПРАЗНИХ ЦЕПОВА

ипак извадила новац из цепа. Ове године одлука је коначно поштovана, каже мајка једног крагујевачког средњошколца.

Међутим, то што „донација“ није узимана сада, не значи да су се родитељи заиста и решили овог намета. Закон не спречава да родитељи ученика доносију школи одређена средства ради обезбеђивања вишег стандарда образовања и васпитања, али да би се било какав новац за школу прикупљао најпре одлуку мора да донесе савет родитеља. Тако није искључено да „ћакчи динар“ поново буде тема већ у септембру.

У Школској управи, међутим, кажу да и поред одлуке савета родитеља давање новца за било ка-

кве донације школи за ћаке није обавезно. Приликом организовања прикупљања новца мора се поштovati добровољност и ни родитељи ни деца не смеју се условљавати. Поготово је, кажу, у Школској управи, неприхватљиво оно што су поједине школе чиниле, а то је да на крају године давање дипломе у слове плаћањем „ученичког динара“.

Поред тога, сваки родитељ има право да преко савета од школе затражи документ из кога се може видети колико је новца прикупљено и на шта је он потрошен. Уколико ова два услова школа не поштује, родитељи имају пуно права да поднесу пријаву Школској управи.

ПРОТЕСТ РОДИТЕЉА ИСПРЕД ШКОЛЕ

дан предавач фискултуре, иако је Школско управи пре неколико не-деваља достављен списак на коме су три имена. По тој рачуници, један од прекобројних водио би се као нераспоређен и примао плату неколико месеци колико му је остало до пензије, други би прешао у другу школу, а трећи би распоређен као замена на одређено време наставнику Бранку Крсмановићу, који обавља функцију у Градском већу.

Али, када је пре два дана требало да буде стављен последњи „параф“ нико од фискултурника није се појавио, па је читава прича још увек под знаком питања.

■ Стари проблем

Проблем у школи „Светозар Марковић“ који ове године умalo није решен преко леђа деце, стар је више од деценије. Претходни директор Миле Станић увео је целодневну наставу сва одељења од пр-

ВИДОСАВА СТЕВАНОВИЋ, МАЈКА УЧЕНИЦЕ II РАЗРЕДА

вог до трећег разреда. Родитељи су свакако били задовољни могућностју да док они раде о деци док не напуне 10 година за време школске године брине стручно лице у које имају поверења, али је у питању одлука која је једним делом незаконита. Наиме, по тада, али и сада важећем закону, целодневна настава, односно боравак, може да се организује само за ученике првог и другог разреда.

- Други проблем је што су читави разреди били у целодневној настави, иако је већи део ученика одлазио кућама. На пример, од 107 ученика једног разреда 71 дете је користило боравак. Уместо да они буду распоређени у три одељења, а да се остали распореде у још два, деца су била измењана. По закону, одељење у целодневној настави има два учитеља, а класично једног. Комбиновањем одељења отварана су два беспотребна радна

места, објашњава Радојко Дамјановић, начелник Школске управе.

Поред тога, из времена претходног директора потиче и практика школе да физичко од првог разреда ћацима држе наставници, а не учитељи који им предају остале предмете. Лани је било покушаја да се ситуација коначно рашири, али је проблем после много буке „турнут под тепих“.

- После дугих и испрљајућих разговора прошле године неки од наставника фискултуре добили су да предају грађанско васпитање, иако сам био свестан да је то у супротности са правилником, али иста ситуација је и у многим другим основним школама, каже Живослав Томић.

Међутим, у школу су пре неколико месеци стигли просветни инспектори и наложили да се све незаконитости, како у погледу формирања одељења, тако и у случају наставе физичког, исправе и 12 људи је постало вишак – девет учитеља и четворо наставника.

Решење које су ове године „изумели“ директор и запослени „угасиће пожар“, али ће жар, на жалост, наставити да тиња и то не само по питању проблема технолошких вишкова. Да у овој школи постоје оштро сукобљене стране, којима само треба повод да наставе стари рат, показало се и овог пута, пошто се, поред останка професора, тражила и смена директора, именовање новог Школског одбора, „прозивали“ су се и начелник Школске управе и градоначелник. Зато би много правилају да се на крај ове приче, уместо тачке, стави – наставиће се...

Марија Обреновић

ОГЛАС ЗА ИЗДАВАЊЕ У ЗАКУП ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРИЈА
АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО ЗА ПРОИЗВОДЊУ И ПРОМЕТ
ОРУЖЈА ЗАСТАВА ОРУЖЈЕ-ЗАТВОРЕНОГ ТИПА РАСПИСУЈЕ

О Г Л А С

За издавање у закуп 3 (три) пословне просторије следећих површина: 12 м², 22 м² и 285 м².

Просторије су опремљене водом, струјом и одговарајућим грејањем. Просторије се могу користити искључиво за пружање услуга запосленима из области продаје свих врста пецива, млечних, кондиторских производа и безалкохолних пића (у највећем објекту и могућност топлог оброка).

Закупац је у обавези да просторије опреми одговарајућом опремом за обављање делатности продаје, као и одржавање истих у складу са санитарним прописима.

Опрема је власништво закупца и преузима се по истеку уговореног рока закупа. Закуп је на 1 (једну) годину, са могућношћу продужења уговора.

Закупац је обавезан да за послове продаје радно ангажује 8 (осам) обучених радника Застава оружје АД.

Права и обавезе из радних односа, укључујући и зараде и накнаде, запослени који врше продају остварују у Застава оружје АД, осим обавезе закупца да их упућује и сноси трошкове редовног санитарног прегледа.

Трошкове струје, воде и грејања сноси Застава оружје АД. Избор ће бити извршен по критеријуму цене и квалитета производа највећих продаји и цене закупа пословног простора.

Заинтересовани понуђачи могу да изврше увид у стање просторија и добију детаљне информације у периоду од датума објављивања огласа до 09.09.2011. године од 800-1400 х. Посете се најављују најкасније два дана унапред, на телефон 034/336-060.

Понуде доставити у затвореној коверти са назнаком: „ПОНУДА ЗА КАНТИНЕ- НЕ ОТВАРАТИ“, на адресу Застава оружје АД, Сектор набавке, 34000 Крагујевац Косовска бр.4, до 12.09.2011. године.

За ближе информације позвати на телефон 034/336-060, Гордану Јанковић.

СЦ „МЛАДОСТ“ НА УДАРУ КРИТИКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ

Забринутост или политиканство

Спортски центар „Младост“ потражује 58 милиона, а дугује 53 милиона динара, послује без застоја, а превазиђено је и кашњење у исплати зарада, што, према уверавањима из овог предузећа, у потпуности демантује тврђење о катастрофалном пословању које стиже из Градског одбора ДС-а

Пише Александар Јокићевић

Спортски центар „Младост“ има ненаплаћених потраживања у вредности од 58 милиона динара, што је за пет милиона више од дугова тог предузећа према добављачима и инвеститорима. Упркос томе, предузеће послује без застоја, а превазиђено је и кашњење у исплати зарада, кажу надлежни у овом јавном предузећу.

То је, заправо, одговор на тврђење које су изречене у име Градског одбора Демократске странке, где се у кратком временском размаку поново потенцира, како кажу демократе, неодговорно понашање руководства СЦ „Младост“. Да ли су у овој од недавно опозиционој партији у граду искрено забринути за судбину ове значајне градске институције, или је, како се могло чути са друге стране, предизборна трка увеклико почела?

Једном седмично ДС, захваљујући инсајдерским информацијама из самих предузећа, које добија од својих активиста, критикује стање у градским фирмама, Градом кружи прича да из ДС-а телефоном позивају своје чланове, запослене у јавним предузећима, а то је резултирало саопштењима о тешком стању у којем се налазе „Енергетика“ и СЦ „Младост“.

Према речима потпредседника Градског одбора Демократске странке Зорана Рајовића, показатељ неодговорног, нестручног и бахатог понашања руководства Јавног предузећа Спортски центар „Младост“ су више него евидентни. То су дугови, који су достигли цифру од преко 60 милиона динара, непотштовање законом прописаних процедура приликом јавних набавки, као и одбијање донација, које имају за циљ повећање безбедности купача на Шумаричком језеру, које је на управљање поверено овом предузећу.

Због поменутог одбијања донације београдске „Аде“ ова политичка партија је јавно предузеће су већ „ратовали“ саопштењима, а потом су партијски активисти на плажи језера у Шумарцима делили флајере сличног критичког садржаја да ће језерска трава „појести“ купаче.

■ Неодговорно пословање

- Спортски центар „Младост“ је прошилу годину завршио са минусом од 40,4 милиона динара, а у овој години се ситуација само погоршава. У градској власти је тада критикован рад овог предузећа и

ГУБИТАК ЗБОГ ВЕЛИКЕ АМОРТИЗАЦИЈЕ ОБЈЕКАТА

АЛЕКСАНДАР
БЕЉАКОВИЋ НЕГИРА
ТАЧНОСТ ПОДАТАКА О
ДУГОВИМА

ЗОРАН РАЈОВИЋ,
ПОТПРЕДСЕДНИК
ГРАДСКОГ ОДБОРА
ДС-А

речено је да ће ова установа морати сама да покрије губитак, или ће остати без могућности за инвестиције. Губици наравно нису покривени, а ни најнужније и најважније нису реализоване. Највише се дугује добављачима и извођачима радова, преко 20 милиона динара, што ће сигурно угрозити даље снабдевање предузећа за обављање основних делатности. Неплаћене рате и камате за кредит, уз позајмице и дозвољени минус, износе 17 милиона динара, што је најбољи показатељ угрожене ликвидности.

Дуг за неисплаћене плате и друга давања запосленима је 11,5 милиона динара, а једном уплатљено кашњење плате, као последица неликвидности, тешко је вратити у нормалну динамику, тврди Рајовић.

Показатељ лошег пословања је и наплата потраживања, која у овом тренутку износи 53 милиона динара, рекао је Рајовић. Он каже да спортски клубови за трошкове исхране дугују преко 18 милиона динара, а закупци за пословни простор и комуналне скоро осам милиона динара, док је индикативан и дуг града од преко 22 милиона динара, од чега за разне видове одржавања скоро осам милиона, као и дуг за продате улазнице од преко шест милиона динара.

- Уочљиво је да је градска управа укључена у стварање како дуговања, тако и ненаплативих потраживања. СЦ „Младост“ је још један доказ како град лоше управља својим предузећима, које гура у пропаст и на која преноси сопствене проблеме неликвидности“, казао је потпредседник крагујевачких демократија.

Осим дуговања, показатељ неодговорног, нестручног и бахатог пословања је непотштовање законом прописаних процедура приликом јавних набавки, смatra Рајовић.

Он наглашава да су уочене појаве да се није прибављала сагласност Управе за јавне набавке, када је то било потребно сагласно

35.000 динара и за исплату зарада и доприноса сваког месеца је потребно око седам милиона динара, од чега су субвенције града пет милиона.

- Новац је делом из редовних прихода предузећа, а купалишна сезона је због топлих дана успешија од очекиваног, чему је до-принео и потез града да улазница за базене кошта свега 100 динара. До сада смо према проценама на језеру у Шумарцима и на безенима имали око 200.000 посетилаца, а уколико време буде лепо сезону ћемо продужити. Делом смо наплатили одређена потраживања, а град је уплатио субвенцију. Кредит за ликвидност је узет прошле године и исплаћујемо га, а остале су још две рате од око 4,2 милиона динара.

Из потенцијалних поуздања се види да Демократска странка не бара тачним подацима, а то што се тешко послује, што свако сваком дугује и што је угрожена ликвидност 10.000 предузећа у Србији управо је питање за ДС, која је водећа странка у републичкој власти, наглашава Бељаковић.

Из управе СЦ „Младост“ стиже уверавање да није тачно да предузеће дугује преко 60 милиона динара, већ тачни подаци, како додаје Бељаковић, гласе да фирма потражује 58 милиона динара, а 53 милиона динара дугује. Такође, није тачно да град предузећу дугује 22 милиона динара.

Што се тиче тендеријских процеса и јавних набавки, за које ДС тврди да су спроведене мимо законе, све је урађено по прописима, а увидом у документацију то се лако може проверити, наовде у предизборну труку.

- Покушали смо недавно да прекинемо полемику са Демократском странком жељећи да свако ради свој посао. Нити смо неодговорни, нити нестручни, а још мање бахати, а о чему је овде реч неки сами грађани закључе.

- У претходне две године плате су ка-

сниле по месец, два, чак до три

месеца, али тада је ДС био у градској власти, па пословање СЦ „Младост“ није било проблематично.

- Пошто су од недавно у опо-

зијији отворено су почели да

критикују, али занимљиво је да та

странка и даље има свог представника у управном одбору предузећа.

- Није поднео оставку. Чињеница је да баратају одређеним пода-

цима из пословања СЦ „Младост“, али ти подаци су застарели и нетачни, тврди Бељаковић.

- Како он каже, прошлог четвртка исплаћена је јулска зарада за

128 запослених СЦ „Младост“, та-

ко да је заостатак у исплатама и

пак надомештен. Откуд новац?

Да ли је узет краткорочни кредит?

Просечна плата у предузећу је

СПОРНО РАДНО ВРЕМЕ БАЗЕНА

И грађани и клубови

Суграђани који је желео да остане анониман тврди да је прошли седмице доживео непријатност на градским базенима. Већ година-ма, као рекреативац, одлази на базен одмах по отварању, или пред крај рада, како би неких сат времена, када није гужва, имао простора за пливање.

- На улазу пише да је радно време за грађанство од 9,30 до 19 сати. Када сам ушао унутра, нешто после пола десет, дуж олимпијског и дуж базена за скокове биле су разапете бове. Три младића су ме спречила да уђем у воду објашњавајући да су они закупили термин до 11,30 за школу пливања.

Обратио сам се управи, а разговор је био крајње непријатан. Питали су ме зашто ми сметају деца, уз наглашавање да могу узалуд да се жалим. Ја само кажем, платио сам улазницу, дакле и ја сам уплатио термин у време које је предвиђено за грађане, каже овај Крагујевчанин.

Такође, када се већ помиње прошлогодишњи губитак од 40,4 милиона динара у СЦ „Младост“ подсећају да није реч о губитку из пословања, већ да око 40 милиона динара износи годишња амортизација на објекте којима располаже ово предузеће. А, амортизација се покрива из обавезне резерве. Годишња амортизација стопа је фиксна и зависи од вредности имовине, а с обзиром да „Младост“ располаже са халом „Језеро“, стадионом, теренима у Великом парку, градским базенима, објектима на језеру, тај и такав минус ће се појављивати и наредних година.

МУКЕ НА ЗУБАРСКОЈ СТОЛИЦИ

Боли и са анестезијом

Пацијенти којима су вађени зуби у Заводу за стоматологију жале се на слабо дејство анестетика, а зубари кажу да је реакција на бол индивидуална, али и признају да су анестетици који тренутно могу да се набаве мање ефикасни од раније коришћених

Pетки су они који радо иду код зубара. Страх од зубарске столице један је од разлога због кога у стоматолошку ординацију најчешће стижемо онда када зубу више нема спаса. Кад мора да се вади очекујемо, наравно, да добијемо анестезију која ће помоћи да не осетимо муке.

Са таквим поверињем недавно је у Заводу за стоматологију стигла старија Крагујевчанка. Доктор је процењио да је зуб за вађење, дао анестезију и оставио је да сачека. Кад ју је позвао на интервенцију она није осећала дејство анестетика и то је казала доктору. Лекар је њено упозорење схватио као кукавичлук и, како тврди, исмејао је. Каже да је био љут што се усудила да се петља у ствари које не разуме. Уплашена жена је ућутала. Доктор је почeo да ради, а она се није усудила да пусти глас, иако је осећала несносне болове. Трпела је све док није изгубила свест.

Шокирана оваквим искуством, пожалила се фамилији. Тада је, каже, сазнала да је и њена рођака, неколико дана раније, имала слично искуство. Ни њој анестезија није деловала, али се нико није обазирао. Она се није онесвестила, али је, каже, јаукала толико да су је чули и на улици. Према тврдњи наше саговорнице, и старија комшиница јој се пожалила на болно искуство које је имала у Заводу за стоматологију.

Пошто је чула да њен случај није усамљен, госпођа која је изгубила свест у стоматолошкој ординацији посумњала је да нешто није у реду са анестетицима које у Заводу дају пациентима. Њене сумње отишле су дотле да је помислила да је реч о намерном обмањивању пацијената ради зараде. Мисли да се пациентима наплаћује анестетик, а да им се им се убрзива физиолошки раствор. Огорчена је због начина на који се особље односи према пациентима и сматра да би било поште-

но, да када већ знају да им анестезија не ваља, људима то и кажу. Овако, тврди, узимају 700 динара за вађење са анестезијом коју не дају.

У Заводу за стоматологију, међутим, тврде да су овакве оптужбе несхвательјиве јер, као одговорна институција из система јавног здравства која мора да поштује све законске стандарде, медикаменте набављају од регистрованих добављача преко тендера.

Према речима главне сестре Татјане Милорадовић, Завод има анестетике „цистокайн“ и „лидокаин адреналин“. Пошто се ради о регистрованим лековима који имају дозволу за употребу, главна сестра сматра да је реч о индивидуалној реакцији на лек која може бити последица запаљенског процеса, хроничне болести, исцрпљености организма или ниског прага толеранције бола.

Начелник Одељења оралне хирургије др Рађен Живић, међутим, признаје да тврђње о лошем дејству анестезије нису у потпуности неосноване. Према његовим речима, „цистокайн“ се сада даје је замена за „Галеник“ и „силокайн“, који се више не производи. Др Живић каже да се показало да замена има нешто слабије дејство, али да због тога што „Галеника“ више не ради није могуће наћи ефикаснији медикамент.

- Постоје две врсте анестетика које дајемо. У „лидокаину“ има адрединалине и он је јачи, али пошто је и овај лек произведен у „Галеници“, на залихама имамо само једну кутију, па га чувамо за операције, каже др Рађен Живић.

ПАЦИЈЕНТ ИМА ПРАВО ДА ТРАЖИ И ВИШЕ АНЕСТЕЗИЈА

Овај орални хирург, кога многи Крагујевчани знају као врсног стручњака, истиче да се, иако је анестетик који Завод има мање ефикасан од оног који је раније коришћен, ништа не може учинити, јер се тренутно на нашем тржишту не може набавити други. Доктор Живић наглашава да слабо дејство анестезије може бити и последица погрешно дате ињекције, посебно када су у питану доњи зуби, додајући да и јак запаљенски процес, такође, може ослабити дејство анестетика.

Начелник Оралне хирургије, познат као доктор који има „лаку руку“, истиче да се његови пациенти не жале, али да се нервоза са пациентима лако преноси на лекара који, због презаузетости, понекад грубље реагује. Напомиње да због страха који прати сваку стоматолошку интервенцију лекар не може увек правилно да процени реакције пацијента. Такође истиче да су реакције на бол, али и на анестезију, индивидуалне и да најчешће нема-

ју везе са квалитетом лека или стручношћу медицинског особља. Овај стоматолог пациентима саветује да, уколико сматрају да им анестезија није деловала затраже да добију још једну ињекцију или да буду упућени код хирурга.

- Медицинска наука каже да човек може безбедно да прими осам анестезија и ја свакоме ко каже да му прва ињекција није деловала дам још једну. Код мене такве ситуације нису честе, али мислим да и колеге поступају тако. То свако има право да тражи и добије. Ако лекар одбије и настави да ради пациент не треба да трпи бол него да затражи да га уpute код хирурга, каже наш саговорник.

Друга могућност је да се оде код приватника који ће наплатити мало више, али се сигурно неће игнорисати упозорење да осећате бол. На ономе ко мора код зубара је да одлучи који цену жели да плати.

J. СТАНОЈЕВИЋ

У АУТОБУСУ, НА ПЛУС 35

Важно је да ради грејање

Због тропских врућина лекари су протеклих дана саветовали да се што мање излази из куће. Они који себи нису могли да приуште овај луксуз настојали су да што мање остану на сунцу.

Колико је врућина тешка најбоље знају путници који морају да користе градски превоз. Док се Београд хвали климатизацијом возила, Крагујевчани се возе аутобусима у којима, на плус четрдесет, не може да се искучу грејање. Оно толико добро ради да је једна путница у аутобусу број 15, који саобраћа на линији Корићани – Драча, добила опекотине када је ногом додирнула цев. Збуњена жена је скочила уз врисак, а остали су немо посматрали, покушавајући да дођу до даха. Супротно очекивањима, возач и кондуктерка остали су потпуно смиренi - као да је грејање у возилу у на толикој врућини најнормалнија ствар на свету!

Изостанак реакције није никога изненадио, јер оне који морају да се возе градским превозом више ништа не изненадују. Наши превозници су једини у држави измислили да је за Божић и Нову Годину боље да се возимо таксијем, јер њихови радници морају да празнују.

Други „патент“ је летња редукција саобраћаја. Изговарајући се распустом, на појединачним линијама, током летњих месеци, укида се трећина полазака. Зато путници који би требало да избегавају сунце по сат чекају превоз. Стаялишта у приградским насељима не нуде никакву

заштиту. Кад некако дочека аутобус несрећни путник се нађе у возилу у коме је немогуће отворити прозор, јер је запечатан траком, или му недостаје ручка за повлачење. Отвори за вентилацију на плафону такође су често блокирани. Уз све то увек се нађе неко коме дува и ко би радије цркао од врућине него да га „убије“ промаја. Онда настане свађа између људи који би хтели да дишу и оних које свеж ваздух бије, кочи, удара у главу... Возач и кондуктерка, наравно, не реагују.

Они који су паметно редуковали превоз зато што деца не иду у школу већ су знали да ћаци, током лета, не седе у кући. Такође су сметнули са ума да већина Крагујевчана не ради, па и није на годишњем одмору, а да они који га користе обично немају пару да оду на летовање него се бусом возе до села, викендице, пијаце, самопслуге... Нису рачунали ни на пензионере са бесплатним картама отеране да живе у викендама како би деци оставили станове. Заборављање ових ситница довело је до тога да су лети, када лекари поручују да прегрејавање организма може довести до фаталног исхода, аутобуси препуни.

Добро је, ипак, што ради грејање. Још боље је што су врућине мало попустиле и што су деца пошли у школу, па ћемо, бар до следећег лета, лакше подносити начин на који нас третирају превозници.

J. СТАНОЈЕВИЋ

ПОЛИЦИЈА

Узгајивач марихуане ухваћен у засаду

У селу Реснику код Крагујевца полиција је 25. августа пронашла засад са којег је посечен 22 килограма биљке индијске конопље, од које се производи опојна дрога марихуана. У засаду је, у тренутку док је заливао биљке, затечен Недељко К. (31) из Крагујевца. Постоји основно сумње да је он у раскрченом делу шуме посадио семенке, од којих је произвезд биљке индијске конопље. Након проналaska плантаже криминалистичка полиција је стрпљиво, у заседи, чекала власника ових засада. Када се Недељко К. појавио и почeo да залива биљке полиција је интервенисала, али је он одмах почeo да бежи. Када су га полицијаци стигли пружко је отпор и једном полицијском службенику наneo тешку телесну повреду у виду прелома десне шаке.

Недељку К. је одређена мера задржавања у трајању до 48 сати. Након њеног истека биће лишен слободе и, уз кривичну пријаву, спроведен истражном судији Основног суда, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело изазивање опште опасности. Сумња се да је Велибор М. 24. августа у селу Љуљац, на потезима Главци и Парлог, употребом отвореног пламена намерно изазвао пожар у коме су, на површини већој од три хектара (од чега 2,2 хектара шуме), изгорели церова и храстова шума и ниско растиње. Припадници Ватрогасно спасилачке јединице у Книћу угасили су пожар и спречили његово ширење. Причињена је материјална штета од преко 2.000.000 динара.

УПАЛИО ШУМУ
Припадници Полицијске станице у Книћу лишили су слободе и, уз кривичну пријаву, истражном судији Основног суда у Крагујевцу спроведени Велибор М. (40) из Љуљака, општина Кнић, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело изазивање опасности. Сумња се да је Велибор М. 24. августа у селу Љуљац, на потезима Главци и Парлог, употребом отвореног пламена намерно изазвао пожар у коме су, на површини већој од три хектара (од чега 2,2 хектара шуме), изгорели церова и храстова шума и ниско растиње. Припадници Ватрогасно спасилачке јединице у Книћу угасили су пожар и спречили његово ширење. Причињена је материјална штета од преко 2.000.000 динара.

Погинуо мотоциклиста

У саобраћајној незгоди која се 29. августа око 21,30 сати дододила на магистралном путу Крагујевац – Баточина, у месту Јовановац, погинуо је Душан М. (39) из Крагујевца. Управљајући мотоциклом марке „сузуки“ смером од Баточине ка Крагујевцу он је, највероватније услед неприлагођене близине, изгубио контролу, па је мотоцикл проклизао и пао на коловоз. Возач је затим налетео на заштитну ограду и од задобијених повреда преминуо на лицу места. Након тога из смера Баточине на мотоцикл на коловозу је налетело путничко возило „застава 101“, на коме је причињена материјална штета. Увијајај је извршио истражни судија Основног суда у Крагујевцу у присуству заменика Саобраћајне полиције.

осми ШУМАДИЈСКИ САЈАМ

ПОЉОПРИВРЕДЕ

Крагујевац, 8-11. септембар 2011.

AGROVOJVODINA
МЕХАНИЗАЦИЈА DOO
Novi Sad • Srbija

ГЕНЕРАЛНИ СПОНЗОР

Маркетинг

ПРОГРАМ САЈМА

Четвртак, 8. септембар 2011. године

- 10.00 - СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ САЈМА**
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 11.00 - СЦЕНСКИ ПРИКАЗ ВРШИДБЕ,** у организацији Агробизнис центра
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 11.00 - 17.00 - „ФУТОШКИ КУПУС“** - бранд „НАЈБОЉЕ ИЗ ВОЈВОДИНЕ“, културно-уметничка и кулинарска манифестација у организацији Удружења производача купуса „Футошки купус“ (домаћин првог сајамског дана)
- 11.00 - 17.00 - КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ ПРОГРАМ** (вокална, фолклорна и тамбурашка секција), наступ глумаца, Удружења жена „Креативна радионица“ са бачким специјалитетима...
- Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 11.00 - 17.00 - кување Футошког купуса и дегустација за посетиоце**
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 11.30 - 12.30 - Стручно предавање:** Производња, гађење, прерада и чување прерадјеног купуса
др Александра Новаковић, Институт за прехрамбену технологију Нови Сад
др Јанко Чрвенеки, Институт за роторство и повртарство Нови Сад
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 12.30 - 14.00 - Стручна трибина из области пољопривреде - Привредна комора Србије**
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 17.00 - Концерт народних песама** - Удружење естрадних уметника и извођача Шумадије „Крагујевац концерт“
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“

Петак, 9. септембар 2011. године

- 9.00 - 15.00 - ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ГОДИНЕ ШУМАДИЈСКОГ СЕЛА** - пријатељ: компанија „Дунав осигурање доо“
- 9.00 - 10.00 - Трибина: Водоснабдевање на сеоском подручју**
др Јелка Ранковић, Институт за јавно здравље Крагујевац
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 10.00 - 10.20 - Фilm „КГ аграр 2005-2010.“** - Ресор за пољопривреду Града Крагујевца
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 10.30 - Промоција књиге „АЗБУЧНИК КРАГУЈЕВАЧКИХ СЕЛА“**
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 11.30 - Промоција књиге „БИСЕРИ ПРИРОДЕ КРАГУЈЕВАЦ“**, аутора Свете Маџаревића и Славољуба Николића
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 13.00 - Изложба фотографија „Дарови“, аутора Зорана Петровића - Место одржавања: штанд Града Крагујевца**
- 10.00 - 13.00 - Час природе за децу - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“**
- 11.00 - Приказна вежба за школу јахања, у организацији КД „Шумадија“ - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“**
- 13.30 - 15.00 - „Шумадијска гозба“, у организацији Одјељења за пољопривреду и Удружења пољопривредника**
Место одржавања: штанд Града Крагујевца

Субота, 10. септембар 2011. године

- 9.00 - 11.00 - ОЦЕНСКА СМОТРА КОЊА**, у организацији Агробизнис центра - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 9.00 - 13.00 - „ГУЛАШИЈАДА“** - такмичење ловаца у кувању ловачког гулаша, у организацији Ловачког савеза Централне Србије
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 9.00 - 13.00 - Такмичење РИБОЛОВАЦА** у спремању рибље чорбе, у организацији риболоваца „Багремар“ и „Магма“ из Крагујевца
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 10.00 - РЕВИЈА ПАСА СВИХ РАСА И ПРИКАЗ ДРЕСУРЕ СЛУЖБЕНИХ ПАСА**, у организацији Града Крагујевца и Кинолошког друштва „Лепеница“ из Крагујевца
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 10.00 - 12.00 - Стручно предавање из области ОРГАНСКЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ**
Jacques Rion и Olivier Duvant, национални координатори за органску производњу Француске пољопривредне коморе
Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 12.00 - 14.00 - Трибина: У СУСРЕТ ЈЕСЕНЬОЈ СЕТВИ** - Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 12.30 - Проглашење победника на ИЗЛОЖБИ ПАСА** - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 13.15 - Проглашење победника у кувању ловачког гулаша и рибље чорбе, уз дегустацију за посетиоце**
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 12.00 - 16.00 - ДРУГА КРАГУЈЕВАЧКА ШАРЕНА ФИЛАКЕРИЈАДА**, у организацији Агробизнис центра - Место одржавања: Сајам - центар града - Сајам
- 14.15 - 15.00 - Презентација компаније „Будућност“ из Крагујевца** - Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- 16.00 - Додела награда најуспешнијим учесницима „ФИЛАКЕРИЈАДЕ“** - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 16.15 - Проглашење победника ЧЕТВРТЕ РЕГИОНАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ КОЊА**, у организацији Агробизнис центра - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 16.30 - Проглашење победника ДЕВЕТЕ РЕГИОНАЛНЕ ИЗЛОЖБЕ ОВАЦА**, у организацији Удружења одгајивача оваца „Шумадија - Würtemberg“
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“

Недеља, 11. септембар 2011. године

- 9.00 - ИЗЛОЖБА КРАВА СИМЕНТАЛСКЕ РАСЕ**, у организацији Удружења одгајивача говеда „Шумадија“ [долазак гра]
- Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 10.15 - 11.00 - Презентација компаније „Агровојводина механизација доо“ из Новог Сада** - Место одржавања: Медија центар „Шумадија сајма“
- од 11.00 - КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКИ ПРОГРАМ**, наступ фолклорне и певачких група - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 12.15 - Проглашење победника на САЈАМУ СИТНИХ ЖИВОТИЊА**, у организацији Удружења за одгој и заштиту ситних животиња Крагујевац
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 13.00 - Проглашење победника на ИЗЛОЖБИ КРАВА СИМЕНТАЛСКЕ РАСЕ** (учрење ленти) - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 14.30 - Уруччење пехара и награда на ИЗЛОЖБИ СВИЊА**, у организацији Удружења одгајивача свиња „Шумадија“ из Десимироваца
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 14.40 - Уруччење пехара и награда победницима ИЗЛОЖБИ КРАВА** - Место одржавања: плато „Шумадија сајма“
- 15.00 - СВЕЧАНО ЗАТВАРАЊЕ САЈМА**, уз уруччење захвалница и награда
Место одржавања: плато „Шумадија сајма“

Сва четири дана Сајма, од 08. до 11. септембра одржавају се:
Девета регионална изложба оваца, Четврта регионална изложба коња,
Сајам ситних животиња и Изложба свиња

САЈАМ ЈЕ ОТВОРЕН СВАКОГ ДАНА ОД 9 ДО 19 ЧАСОВА
УЛАЗ НА САЈАМ ЈЕ БЕСПЛАТАН

МЛАДИ КРАГУЈЕВЧАНИН, ФЕЈСБУК И „СИМПСОНОВИ“

Омаж канадском глумцу из Симпсонових

Крагујевчанин Иван Петровић прошле године је на популарној интернет мрежи „Фејсбук“, основао фан страницу посвећену преминулом канадском глумцу Филу Хартману, који је позајмљивао свој глас неколицини ликова из глобалној популарне цртане серије „Симпсонови“. Иако то и није нешта превише ново, с обзиром на огроман број разних група, мање или више популарних и бројних, Иван је за нијансу померио границе и из далеке Србије и Крагујевца практично иницирао покретање својеврсне кампање у

У трену сам био очаран његовим талентом и тако је почело.

По Ивановим речима, нека истраживања су показала да је, после свих чланова чувене породице Симпсон, управо овај лик Троја Мек Клур био најпопуларнији међу гледаоцима, те се стога одлучио да покрене групу под називом овог карактера. Међутим, таквих група било је већ 82.

- Моја идеја је била да преко ове групе и имена тог лика убацујем повремено неке клипове Фила Хартмана, неке појединости и занимљивости о њему и, на моје огромно изненађење, све је

Оснивањем групе у виртуелној заједници „Фејсбук“, Иван Петровић окупио преко 220 хиљада људи из целог света како би исказао поштовање покојном Филу Хартману, глумцу који је даривао гласове ликовима из чувене америчке цртане серије „Симпсонови“

са нашим пријатељима из ове острвске земље, као и када се додгио земљотрес у Чилеу. Здружили смо се захваљујући Троју Мек Клуру и Филу Хартману.

Ипак, по правилу, свака група која премаши 50.000 чланова бива подвргнутаsovјеврсној контроли, те је у једном тренутку постојала опасност да она буде и угашена.

- Када смо достигли ту цифру са фејсбука су ми послали мејл и тражили да им објасним све у вези те стране, која је њена сврха, због чега сам то урадио. Због тога сам, да би страница опстала, урадио једино могуће. Контактирао сам путем мејла брата покојног глумца Поля Хартмана да бих га прво питао да ли одобрава то што радим. Он је био готово запрећен чиљеницом да је неко, чак из Србије, отворио страницу посвећену његовом брату. Предао сам му потом ту страницу и сва администраторска права.

Ова фан група сада је постала изванична страна овог глумца, а брат Фила Хартмана, који се бави маркетингом, отишао је корак даље и покренуо кампању да се његовом брату додељи звезда на булевару у Канади, налик онима у Холивуду. За те потребе гостовао је на разним телевизијама, а у поједине емисије, укључивао се и Иван Петровић из Србије.

Сем тога, како каже, није заборавио ни наше глумце, покренувши још сијасет група намењених нашим чувеним бардовима, попут Миодрага Петровића Чкаље, Павла Вујићића, Драгомира Бојанића Гидре, Данила Бате Стојковића, али, на његову велику жалост, за њих није било тако великог одзива.

Н. СТЕФАНОВИЋ

ИВАН ПЕТРОВИЋ ОКУПИО ЧЕТВРТ МИЛИОНА ЉУДИ ИЗ ЦЕЛОГ СВЕТА

Канади, доказујући по ко зна који пут колика је моћ интернета и виртуелних заједница.

- Негде почетком 2010. године, док сам био за рачунаром, на телевизији је емитована једна епизода „Симпсонових“. Пажњу ми је привукао анимиран лик под именом Трој Мек Клур, те сам необавезно истраживао о глумцима који су позајмљивали гласове и дошао до имена Фила Хартмана, који је даривао глас управо том лицу. Мало-помало, пронашао сам на интернету гомилу скочева тог глумца који је савршно имитирао бројне јавне личности, а у „Симпсоновима“ је дао глас неколицини ликова, због чега је добио надимак „човек са хиљаду лица“.

Иван је окупио готово четврт милиона људи, понајвише из земаља које припадају енглеском говорном подручју, од Велике Британије и Аустралије, до Новог Зеланда и Ирске, али и велики број њих из Шпаније.

- Тренутно има чланова из преко 30 земаља, а осим наведених, доста их је и из Латинске Америке, Аргентине и Чилеа. И тако смо, одједном, сви били у непрекинутом контакту. Када је прорadio вулкан на Исланду, сви смо били

одједном у центру: 7 - 18 сати - радним данима 7 - 13 сати - суботом

УНУТРАШЊОСТ РЕСТОРАНА - У ТРИ НИВОА

НОВИ ЕТНО РЕСТОРАН У УЛИЦИ СТАРИНЕ НОВАКА

У Воденици се баш добро меље

Крагујевац је, баш на Велику госпојину, добио препрезентативни угоститељски објекат у такозваном етно стилу или по узору на старе српске грађевине. Налази се код Колонске капије, у знаку је амбијента намењених млинарима, чак се и зове „Воденица“, иако на том месту нема ни воде, нити је икада било воденичара, али тако је хтела машила и инспирација власника. Судећи по реаговању првих посетилаца - све је погођено.

ВЛАСНИК СРЂАН АКСЕНТИЈЕВИЋ ИСПРЕД НОВЕ „ВОДЕНИЦЕ“

пажњу, а ентеријер је заиста импресиван. Доминирају масивни дрвени стубови са огромним лusterima у облику точкова који се држе на дебелим бродским конопцима, којима се подешава висина и јачина осветљења. Зидови су украсени низом фотографија старијих воденица и српских манастира.

Ресторан задовољава све међународне стандарде и за почетак запошљава десет радника. Сви су одевени у оригиналне униформе, које су такође сами осмислили власник и његови људи. „Водени-

НЕНАМЕЉИВИ ИНСТРУМЕНТАЛ

Иначе, власник ресторана је Срђан Аксентијевић, наш човек који дуже живи и ради у Франкфурту и, мада је по образовању хемијски техничар, хоби му је уређење ентеријера. На плоау на Улици Старине Новака својевремено је купио плац и „из темеља“ подигао нову зграду, сву од камена и дрвета, која има три нивоа.

Спољни изглед објекта одмах привлачи

ПРВИ ГОСТИ НА ОТВАРАЊУ

МЛАДИ КУВАР У ПОСЕБНОЈ УНИФОРМИ

ца“ располаже ексклузивним винима, храна је базирана на свежим намирницама, а специјалитет куће је „воденичарски одрезак“, посебна комбинација бифтека и ужичке пршуте.

Са тим нас упознаје менаџер ресторана Небојша Петровић Боца, а затим нам представља музички трио, популарне Цају, Гају и Фиђу, чија инструментална музика употребљује лепу атмосферу.

М. И.

ПРОФЕСОР ФОТОГРАФИЈЕ МИЛАН АЛЕКСИЋ

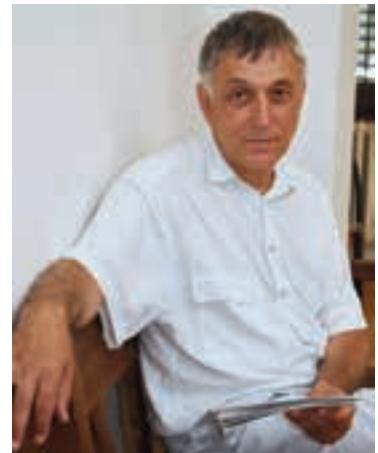
Изазов је и престиж доћи у Крагујевац

Разговарао Зоран МИШИЋ

Крагујевачки Филолошко-уметнички факултет, тачније његов одсек за примењену уметност, богатији је за још једно значајно професорско име. Од ове школске године предмет фотографија држаће Милан Алексић (57), светски познат и признат уметнички фотограф и педагог који је своје искуство стекао на најпознатијим америчким и западноевропским универзитетима. Излагао је на бројним самосталним и групним изложбама у познатим уметничким галеријама у земљи и иностранству, бавио се теоријом фотографије, али и њеним пласманом у часописима и за свој рад био до сада много пута награђиван. Од јесенас спреман је да своје богато искуство стечено на Западу подели и са крагујевачким студентима.

- Моје главно опредељење је фотографија. То је комбинација технике и уметности. У времену у којем ми живимо, начин комуникације сличном постао је доминантан. Сплет околности био је да сам ја у Београду студирао техничке науке - машинство, а још од раније сам показивао интересовање за фотографију. Интензивно излагање одвело ме је на Филозофски факултет на Историју уметности, а после завршетка тог факултета отишао сам у Америку на постдипломске студије фотографије. Показало се да је то добар потез. Иако они имају и све друге ствари поприлично напредне, ја највише ценим кошарку и фотографију. У њиховом систему фотографија је као нови медиј и мала пуно простора у уметности, галеријама, часописима, школству..., даје на почетку разговора професор Алексић неки свој, како каже, „професионални и животни оквир“ на неконвенционалан начин.

У Америци сте затекли другачији систем образовања?

„ Ни Кембриџ и Оксфорд нису у Лондону, јер врхунско образовање није нужно везано за главни град. За што за неколико година људи из других средина, па и из Београда, не би долазили у Крагујевац да студирају фотографију

ФОТО: Н. РАУС

Тамо сам био „изложен“ напреднијем систему образовања, имао сам шта и да пренесем када сам се овде вратио. Био сам свестан разлика између њиховог и нашег образног система, иако сам ја формиран у образовном систему СФРЈ.

Не само тамо, него свуда у свету добро пролазио. Ипак, те разлике, поготово када је уметничко образовање упитању, биле су на њиховој страни. Када се данас прича о Болоњи, бодовању и сличним стварима, треба бити свестан да је упитању „ископирањ“ америчких образовних систем који постоји већ десетијама. Њихов методолошки приступ је различит када је упитању уметничко образовање. Код нас још увек живи онaj стари систем, на немачким основама из 19. века - „мајсторска школа“. Професор се с времена на време појави и нешто (по)каже студентима. Амерички је много конкретнији и ефикаснији, јер тамо наставник или професор по неколико сати директно комуницира и ради са студентима. Стално је укључен у њихов рад. Такав приступ гарантујем и ја својим студентима у Крагујевцу.

По повратку из иностранства први сте код нас покренули изучавање историје фотографије?

Код нас су постојале области где је човек у оквиру студија могао да се бави фотографијом, али све до 1996. године, док ја нисам основао одсек за фотографију на БК академији, није се институционализовано изучавала историја фотографије. Сматрао сам да је битно да у младе људе, студенте „улијем“ свест о постојању комплетне традиције до сада, концепт упознавања са наслеђем, а не да на то гледају као просто понављање достигнућа.

То је озбиљан четворо семестрални предмет и данас већ имам и наследнике, моје студенте који га предају, попут Михајла Васиљевића.

Ваши бивши студенти данас раде у престижним домаћим и светским институцијама?

- Да, Иван Арсенијевић, уредник ликовних програма галерије СКЦ-а, био је студент моје прве генерације. Они су били сви изванредни и њихово познавање и разумевање фотографије једнако је знању њихових колега које долазе са најпризнатијим светским школама. На њима је сада да наставе ту мисију „описмењавањем“ публике која долази на изложбе, кроз конкретан рад у галеријама и музејима у којима раде.

У педагошком раду, сем на историји фотографије, инсистирали сте и на њеном значају целом образовном систему?

- Тада је проблем не постоји само код нас него у читавом свету. И у Америци се почело са том врстом образовања прилично касно, шездесетих и седамдесетих година прошлог века. Тек тада предмет фотографије почиње да се проучава на факултетима.

Ја инсистирам већ 15 година, а наставићу то да радим и у Крагујевцу, да наши студенти буду и критичари, теоретичари, уредници културних програма. Не може уметник да не буде интелектуалац.

Ја сам на америчком Универзитету Корнел, једном од најзначајнијих у САД, који је увек у првих десет по рангирању не само у Америци него и у свету, што је гарант да ћете радити са најбољим професорима, као што сам ја затекао Џона Шарковског који ми је тамо предавао. Он је дуго година био

Од нове школске године на крагујевачком ФИЛУМ-у, на одсеку за примењену уметност, предаваће професор Милан Алексић, светски познато и признато име у области уметничке фотографије. Као педагог први код нас је основао катедру за изучавање фотографије, њене историје и уметничке баштине и наслеђа

директор фотографског одељења Музеја савремене уметности у Њујорку и најважнија личност за промоцију фотографије у прошлом веку. Он ју је уздигао до значајне уметничке активности која је легитимно „ушла“ у све музеје и данас се дела савремених фотографа продају за неколико стотина хиљада евра. Замислите онда колико је мени, као и сваком другом студенту, значио свакодневни рад са таквим човеком, његов методолошки приступ фотографији, начин проучавања, писања о њој.

Како оцењујете савремену фотографију и на који начин се то одражава на ваш рад са студентима?

- Савремена фотографија данас је веома комплексна активност. Са једне стране имате примењену, утилитарну страну фотографије, као што је реклами, а са друге стране врхунска уметничка дела. Питање је шта сада ми хоћемо од образовања, јер по мени за рекламну фотографију и нису потребне комплетне академске студије. Са друге стране, и код студената који се спремају за уметничку фотографију дилема је да ли да те студије трају три или четири године.

Они током трогодишњег школовања лепо напредују, али тек у четвртој години „искоче“ и остваре невероватан напредак. То није просто подучавање, већ „нагомилавање“ искуства, детаља о композицији, позиционирању, „златном пресеку“... Питање фотографије данас је исто као и код литературе: „о чему ћу да пишем“, а не како ћу да пишем.

Шта је тема, шта ме занима, шта ја као фотограф истражујем, а не пуко бележим. Зато је битна и етнологија на уметничким студијама јер без корена остајемо као лјуштура, копија нечега. Не уклапамо у готов калуп фотографију, већ да бисмо истражили нешто, да научимо и о нама са мима и свету око нас. Тада ће наша фотографија да личи на оно што је предмет нашег интересовања и неће личити на ону вечиту кич аматерске продукције коју људи сматрају „уметничком“ са вечитим темама сунчевих залазака, чамаца, старица са напуклим рукама...

Како оцењујете нашу фотографску сцену?

- Деведесетих година прошлог века, док је све код нас пропадало, фотографија је напредovala. Наши професионалци су се, иако нису били академски образовани, едуковали „у ходу“. фотографији локалне прилике, видели су шта бирају светске агенције, начин на који бирају и изоштрili фотографска чула. Данас је велики број наших фоторепортера који су познати и признати у свету и

раде као стални сарадници угледних светских агенција.

Наши фотографи праве изванредне фотографије. Извођио их је Иван Страхињић, чији су радovi на билбордима који рекламирају лепоте Србије. Човек је, а знам да нема формално фотографско образовање, интуитивно на фантастичном трагу нечега што ја сматрам најбољом фотографском продукцијом, нечега на трагу „националне фотографије“, праве фотографске уметности и онога што промовише наше вредности.

Стање пласмана фотографија у часописима мало се поправило од времена када су фотографи и уредници форсирали „масовке“, па да новине купију што више њих, али још увек, ако се погледају стране новине као „Гардијан“, „Индипендент“ или „Њујорк тајмс“, јасно да има ту још места за напредак. И то је једна од улога наших студената да „подижу фотографску свест“ и у журналистичким круговима.

Како вам се чини атмосфера у Крагујевцу за „подизање свести“?

- Читав Универзитет у Крагујевцу је у значајној експанзији и ректор Арсенијевић креира такве

Данас је велики број наших фоторепортера који су признати и познати у свету и раде као стални сарадници угледних светских агенција

околности да је постало питање изазова и престижа доћи у Крагујевац и бити у Крагујевцу. Ни Кембриџ и Оксфорд нису у Лондону. Питање врхунског образовања у свету није нужно везано за главни град. Битно је да, као код Кустурице, „свакога дана у сваком погледу све више напредујемо“. То је најважније за академску заједницу. За што за неколико година људи из других средина, па и из Београда, не би долазили у Крагујевац да студирају уметност или фотографију.

ИНТЕРВЈУ: МАТИЈА БЕЋКОВИЋ

Ћерање је наш перпетум мобиле

У нашем времену постоји уверење да сте ако сте против Србије и Срба тиме испунили услов да вам сва врата буду отворена и сви рачуни приступачни. Томе многи не одолевају да се на најлакши начин препоруче, каже познати песник, учесник Госпојинских свечаности Саборне цркве

Ha Шумадијском књижевном сабиралишту, у оквиру Госпојинских свечаности Саборне цркве у Крагујевцу, учествовао је и песник који, како је речено „не само да носи апостолско име него деценијама апостолски служи слову о Србији, српству, о слободи и о крсту“. Реч је о Матији Бећковићу, са којим смо забележили краћи разговор о разним темама.

Последњи пут сте гостовали у Крагујевцу промовишући књигу „Ћерањемо се још“. Од тада нисте престали да се ћерате. Ћерате ви њих, ћерју они Вас, докле сте до ћерали?

Ево до Крагујевца. То ћерање је наш перпетум мобиле, национални.

Песници често гостују у црквеним институцијама. То није необично ако се зна да је она једина установа која се верницима обраћа песничким језиком. Шта јој је тај песнички језик донео, а шта одузeo?

Црква код Срба није само црква, она је наша прва библиотека, прва наша школа, први наш универзитет. Ми смо од цркве чули своје име и научили свој језик. Она је створила чак и српску државу. И тако је од самог почетка. И то се све може очима видети и опипати рукама. Иако је и пре Светог Саве било и Цркве и писмености, он је први српски писац чије име и презиме знамо. Било је држава и пре Немање, али је Немања основао српску државу; без писмености не би било немањићке државе, али је та писменост сачувана и поново рођена и препорођена у Светом Сави. Када бисте сада питали некога ко је био пре: Свети Сава или солунска браћа Кирило и Методије, сви би

„Од нас се тражи да платимо улазницу скупље него што кошта цеља представа. То је јединствен услов за улазак у Европу. Што је најгоре, они нам траже све, а не нуде ништа. Скоро да нам траже да уђемо у нешто што не постоји“

рекли први је Свети Сава, мада су они били три века пре Светог Саве, па су се они ипак у њему поношено родили.

И пре манастира Хиландара постојали су српски манастири, али је он постао најдубљи камен наше духовног постојања. То је једна транспозиција и народно памћење је антидатирало наше постојање. Тамо је најпоштованија икона Богородице Тројеручице, а баш ту је икону Свети Сава донео у Хиландар, на родно место наше писмености и усмености, тако да је та трећа рука постала симбол стварања, транспозиције и спасења. Постоје многе иконе Свете Богородице заштитнице многих градова, усева, заната, битака, али можда ниједна није са више права добила ту славу као Богородица Тројеручица, која је постала заштитница српског пешиштва, слава српских песника.

Прошли су векови док се није то уочило, тако да можда никад није написано више песама у славу Богородице Тројеручице као у нашој време. И то су све парадокси и нашег времена и наше историје и нашега живота да баш у овој време се надокнади све оно што није учињено вековима. Срећом су Свети Сава и његов отац подigli Хиландар изван наше земље. Да је направљен у нашој земљи ко зна да ли би преживео и да ли би имао ту улогу коју је одиграо у нашој духовној историји, до нашег времена када је и та икона, њена двојница, донета, стигла на Вра-

чар да тамо буде изложена у храму Светог Саве када храм буде готов.

Ви сте пореклом из Црне Горе, где ових дана прогађају национално непожељне писце из читанки. То се, некако стално, догађа на овим нашим просторима.

„Црногорци се на српском језику зову Црногорци и Црна Гора се на српском језику зове Црна Гора, на сваком другом језику они се зову другачије. И сва та слова које они уводе су слова из српског језика и позната српским говорима не само у Црној Гори.“

Један сте од потписника иницијативе да 21. октобар, дан када је у Крагујевцу био велики ратни злочин, постане државни празник. Мислите да је то прави начин да се одржава сећање на оно што не сме да се заборави, морамо ли и због чега је важно да то наше памћење некако институционализујемо?

Ја сам просто био за то да се не обележава неки Каинов дан, да се ми не разликумео од других народа по томе што славимо неки дан када смо се били међу собом, него када смо се тукли са окупатором. У сваком случају, 21. октобар заслужује да буде национални празник, као дан сећања не само на нечувени злочин у Крагујевцу него и на све сличне злочине који су се чинили према српском народу. Јер, злочинац није прави разлику међу Србима. Он је рекао 100 за једнога, а није да ту стотину прописива никакве драге услове сем да буду Срби и ми би могли да то примимо к знању и да не правимо разлику међу мртвима, јер они су се давно помирили. После 60 и више година, можда бисмо могли да кажемо неку реч која би била достојна тог мучеништва и коју би они волели у њихово име да кажемо и да коначно дочекају тај дан.

Да ли је то човечански заборав што нам управо Немачка данас доноси смернице како да се понашамо да стигнемо у Европу?

То што се догађа је нешто што гледа читав свет, а од нас се тражи да платимо улазницу скупље него што кошта цела представа. То је јединствен услов за улазак у Европу. Што је најгоре, они нам траже све, а не нуде ништа. Скоро да нам траже да уђемо у нешто што не постоји.

За крај, зашто сте тако ретко у Крагујевцу?

Занимљиво је да сам ретко био у Крагујевцу, али се сећам сваког свог доласка, и у младости и касније. Једном сам био гост владике Саве у једно страшно време када се мало шта догађало у нашој цркви он је био тако активан и жив неимар да ме је провео кроз своју Епархију и показао шта се све ради и гради, да ја нисам мислио да сам у нашој земљи и нашој цркви него као да сам био негде другде где све цвета и не престаје да се гради. И сећам се да сам уморан дошао у Владичански дом, а он се још није уморио, него се неким степеницама у библиотеци успео да изведи неку књигу коју је Епархија објавила и да ми је покаже. Никада нисам заборавио тог динамичног, вредног и незаборављеног епископа Српске цркве.

Гордана ЈОЦИЋ
(Радио Златибор)

BELANSKA AUTO

Tel: 034 353 968
Mob: 063 11 77 365
Ul. Krste Hegedušića 3

SRB

REGISTRACIJA VOZILA

* ZA DVA SATA NA 6 RATA *

AGENCIJA ZA VOĐENJE POSLOVNIIH KNIJIG
mani

Za pravna lica i preduzetnike
brzo tačno profesionalno

telefon:
(034) 334 805
(064) 680 36 42
Karađorđeva 17 lokal 17

ИЗЛОЖБА ДАНИЦЕ БАСТЕ

Уметнички код

Нови циклус слика Данице Басте „Фрагменти сећања”, заснован је на цивилизацијским тековинама чији ликовни речник користи за саопштавање личних исповести

Београдска уметница Даница Баста представља, у петак, 2. септембра, у галерији „Арт“ нови циклус слика „Фрагменти сећања“, заснован на цивилизацијским тековинама чији ликовни речник користи за саопштавање личних исповести. Реч је о радовима асоцијативне оријентације, насталим 2010. године, који се надовезују на њен претходни циклус „Записи“, или представљају и искорак у нова истраживања са материјалима. Радове из новог циклуса одликује разноврсност ликовних решења која се, између остalog, манифестишу кроз композициону организацију, хроматску звучност и структуралне варијације. Независно од тога да ли је реч о слицима богатог колористичког регистра или црно-белим композицијама, употребом слоја песка додатно се интонира општи утисак.

Према наводима Татјане Милосављевић, ова уметница је у савременом српском сликарству потпуно својствена појава – читав низ година Даница Баста успева да одржи континуитет, како врло важне препознатљивости, тако и уметничке непоколебљивости и истрајности.

Јако називи слика дискретно асоцирају на суштину, на мотив, на

почетни импулс, ипак, Бастино платно доживљавате као тек откријену белину на којој је исписана нека тајна, неки стари запис, непознати тактови. Иако је цело платно препуно симбола, ово није својење слике на игру знакова, а сведоци смо примене знакова смишљено и смислено.

У каталогу изложбе наводи се и да се Бастин уметнички код потпуно уклапа њена најновија фасцинација – Египтом – хијероглифи су, очигледно, инспиративни, а египатска митологија је препуна прастарих симбола, у оваквој врсти сликарства врло употребљивих.

Даница Баста завршила је Ликовну академију и постдипломске студије у Београду 1979. године. У времену које дели њене прве стваралачке покушаје од остварења насталих у пуној стваралачкој зрелости, Даница Баста прошла је кроз две веома различите фазе. Њена прва инспирација из осамдесетих година двадесетог века била је атмосфера градског ентеријера, својеврска (анти) поетика стамбеног простора „између чети-

ри зида“ са клаустрофобичним „погледом кроз прозор“ кроз решетку жалузина, који назире спољни свет, неразговетан, мистичан у својој празнини.

У другој фази, зачетој осамдесетих и финализираној деведесетих година, Баста чини неочекиван заокрет. Напушта свет ликовне фигурације и удуబљује се у визуелну семантику знака. Она израђује читав систем летристичких структура које својом густином испуњавају читаву површину слике. Из Бастиних „записа“ не

стоје речи нити гласови иза њених „слова“. Па ипак, чини се да њена калиграфија крије у себи један језик, сажет у изразу, иако богат у звуку, у коме се ослушкије монолог са поруком ведрог, радосног, оптимистичког тона.

Живи у Београду, излаже у читавој земљи и борави у готово свим колонијама, а налази се у бројним колекцијама. Бави се поред сликарства и графиком.

Изложба слика ова уметнице биће отворена у петак, у 19 часова. М. Ч.

ЦИКЛУС ПРЕДАВАЊА „МЕДИОКРАТИЈА“

Повампириле се деведесете

Разговараће се о локалној медијској сцени наспрам самопослуге у којој су национални медији увек имали богату потрошачку корпу, узимајући шта им је одговарало – први предавачи су Владимир Пауновић и Бранко Вучковић

Циклус предавања и музичког програма под називом „Медиократија“ одржаће се у просторијама Дома Омладине и клубу „Сода“, у периоду од 3. септембра до 15. октобра, уз двонедељне паузе између сваког догађаја. „Медиократија“ има за циљ подизање свести о континуитету развоја медијских форми током деведесетих

ПРВИ ПРЕДАВАЧИ:
ВЛАДИМИР ПАУНОВИЋ И БРАНКО ВУЧКОВИЋ

и касније, начину на који медији утичу на опажање реалности која је често била другачија од оне коју смо проживљавали, уз разоткривање механизма по којима они функционишу, укључујући сложени одраз социјалних, политичких, уметничких и културних односа.

Прво предавање, „Информативна самопослуга“, планирано је за суботу, 3. септембра, са почетком у 19 часова, а разговараће се о локалној медијској сцени наспрам самопослуге у којој су национални медији увек имали богату потрошачку корпу, узимајући шта им је одговарало. Ако верујете да су се деведесете повампириле и да поново проживљавамо сличну реалност организатори вас позивају да се при-

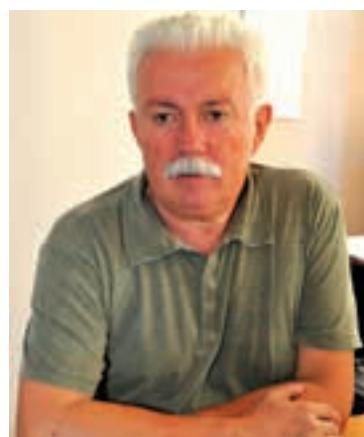
дружите разговору са Владимиром Пауновићем и Бранком Вучковићем, који су били неизоставни точкићи који су покретали механизам крагујевачке медијске машинерије.

Владимир Пауновић од 1987. до 2008. године радио је као новинар у крагујевачким и регионалним писаним и електронским медијима. Био је главни и одговорни уредник РТК 1997. године, као први који је изабран након грађанских протеста. Директор је невладине организације „Милениум“, аутор књиге „Урбана хроника Крагујевца“, коаутор „Стратегије развоја културе у Крагујевцу“, аутор и продуцент документарне серије и филма „Шумадијски блуз“, који говори о историји урбане културе Крагујевца.

Бранко Вучковић је почетком 1997. године изабран за уредника информативног програма Радио Крагујевца, а од 2005. је главни и одговорни уредник тог радија. Члан је Извршног одбора Независног удружења новинара Србије.

Након интерактивне размене информација следи наступ бендова „Даунтроден“ и „Дисхјуменити“ од 22 часова у башти Дома омладине.

Иначе, пројекат „Медиократија“ реализован је уз помоћ програма „Центрифуга“ и „Ерсте Банке“, удружења грађана „Видо“, Дома Омладине, клуба „Сода“ и тима Медијске археологије из Београда која је уступила своју архиву.

НЕДЕЉА ХОРСКОГ ПЕВАЊА

Запажен наступ Лицеума

Међународна недеља хорског певања „Кантат Нови Сад“ по први пут је организована од 21. до 28. августа, а осим концерата, укључујући и наступ француске певачице Заз на Петроварадинској тврђави, обухватила је и пет радионица посвећених европској, америчкој, шоу, јужнословенској и музici српског композитора Стевана Ст. Мокрањца.

Међу учесницима, који су наступали на више локација, били су хорови „Ха Амаким“ из Израела, „А-глепта“ из Шпаније, Панчевачко певачко друштво, инклузивни хор „Исон“, хор „Светозар Марковић“ из Новог Сада и „Коро де Камара де Мерида“ из Венецу-

еле, а запажен наступ имао је и крагујевачки хор „Лицеум“.

Радионички програм фестивала водили су диригенти Питер Дејанс, Марзори Малон, Станко Шепић и диригент крагујевачког хора Милоје Николић, који су са полазницима оживетија дела домаћих и страних композитора.

Међународну недељу певања „Кантат Нови Сад“ организује Музичка омладина Новог Сада у сарадњи са асоцијацијом омладинских хорова „Европа Кантат“ и под покровitelјством је градских власти.

УКРАТКО

Донација
Библиотеци

Завичајном одељењу Народне библиотеке „Вук Карадић“ недавно је уручена донација у електронској опреми, односно рачунару и скенеру, вредности око 75 хиљада динара.

Завичајно одељење је специфичан и изузетно вредан сегмент овдашње Библиотеке. Основано давних седамдесетих година прошлог века прикупља, обрађује и чува књижну и некњижну грађу која прати друштвени, политички, културни, образовни и спортски живот у граду и завичају. Тренутно у фонду има око 4.000 књига. Иначе, један од дародавалаца је и ЈКП „Паркинг сервис“.

За поправљаче
Ритам нереда

„Ритам нереда“, култни новосадски панк-рок састав, последњи пут је наступио почетком марта у препуној галерији Дома омладине, а чак стотину фанова је остало испред Дома. Септембар је месец кад сваки има право на поправни, па сви они који су остали без карте у марту могу поново да „полажу“ у септембру. Наиме, овај култни састав поново ће наступити пред крагујевачком публиком 16. септембра, али и овога пута број карата је ограничен.

Иначе, новосадска група промовише свој последњи албум „Паралелни свет“.

Беснило

Издавачка кућа „Лагуна“ објавила је роман „Беснило“ Борислава Пекића, у оквиру едиције у којој ће ексклузивно бити објављен целокупан прозни опус тог писца. „Лагуна“ едиција „Дела Борислава Пекића“ обухватиће 13 књига у 23 тома, а након „Беснила“ најављени су романи „Атландита“ и „1999“. Потом ће, током 2012. и 2013. године, бити објављено још десет наслова прозаљеног писца.

Пекић је романом „Беснило“ из 1983. године напустио историјску тематику и написао дело са елементима трилера и фантастике чија се радња дешава на једном од највећих светских аеродрома - лондонском Хитроу. Биолошка катастрофа, у размерама непознатим савременој историји, погађа Хитроу у јеку летње сезоне. Услед мутације вируса беснила у једној научној лабораторији, епидемија се шири застрашујућом брзином јер ниједна вакцина не делује. У карантину, који обухвата огроман комплекс, затекло се на десетине хиљада путника и на мештеника аеродрома. У тој универзалној метафори, чији се књижевни сродници могу препознати у Камијевој „Куги“ или Сарамаговом „Слепилу“, заражени људи воде рат, не само са злокобним псећим вирусом него и са беснилом у себи и беснилом своје околине, разоткривајући тако застрашујућу истину о људској природи. „Беснило“ је, поред „Златног руна“, било у селекцији десет најбољих романа српске књижевности од 1982. до 1991. године - према мишљењу читалаца.

СУСРЕТ СА ЗОРАНОМ СПАСИЋЕМ, МАЈСТОРОМ ЗА АУТОМОБИЛЕ И РЕЛИ ВОЖЊЕ

Дириңш у шампионским вожњама

Сада је пословни човек и „колекционар“ старих аутомобила, а до пре неколико година био је члан успешних посада у рели вожњама. Као копилот, односно сувозач, има девет титула државног првака и власник је највишег признања у ауто спорту - „Златне кациге“

Iрошле недеље, оног дана кад је забележана највиша овогодишња температура, поподне око четири, на око плус четрдесет, овећа група Крагујевчана чекала је караван са члановима италијанског удружења лубитеља „фијата 500“, популарног „тополина“, из Падове. Они су, обилазећи Србију, једну од „станица“ имали и у Крагујевцу, где је годинама суверено владао „тополинијев“ рођени брат - наш „фића“. Зато су на тргу испред градске Скупштине на дочеку Италијана или и њихови власници, заједно са својим старим, али очувним мадим љубимцима.

- Хтео сам да покажем Италијанима да и ми „коња за трку имамо“ и да наше „фиће“ поносно могу да стану уз њихов „фијат 500“, каже Зоран Спасић, „колекционар“ старих аутомобила, кога је очигледно нервирало кашњење најављеног кравана. - У аутомобилизму је катастрофа и кашњење од два минута, додаје Спасић, у коме се буди и стари дух рели возача, који је година-ма био у трци са временом и минутима на ауто стазама.

Чекајући „тополине“ тако лагано прелазимо на нову причу о

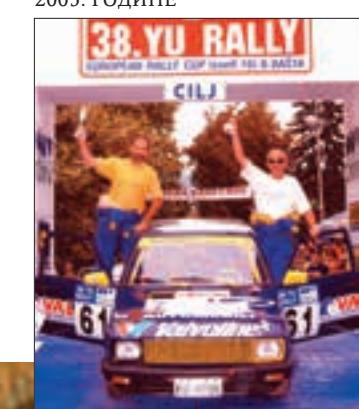
СА „ЗЛАТНОМ КАЦИГОМ“ И СВИМ ТРОФЕЈИМА СА ДРУМОВА

„ФИЋА“ И „ТОПОЛИНО“ ИСПРЕД ЗОРАНОВЕ ФИРМЕ

Крагујевчанину који је целог жи-
вота са аутомобилима. Зоран Спа-
сић сада је директор фирме
„Италијакар”, која је смештена
надомак града, у Корићанима.
Фирма се бави увозом половних
аутомобила, који се потом репа-
рирају и сервисирају, утрађује им
се оно што захтева
модерно време и за-
њих се налазе дома-
ћи купци. То је ко-
мерцијални посао,
али Спасић исто-
времено прави и
личну колекцију
старих возила.

Његове старе љубимце касније зати-
чено и сликамо
испред аутомехани-
чарске радионице,
на паркингу у Кори-
ћанима. Иначе, Сла-
сић је по струци
аутомеханичар, а за-
нат је пекао у „Заста-
ва југо спорту”,
потом и у сектору
развоја Фабрике ау-
томобила у Крагу-

ЗОВАНИ МАКЕ - ДРУГОВИ ЈОШ ОД ШКОДСКИХ ДАНА

ших великих рели мајстора и са њима освојио девет титула државног првака, што у старој великој Југославији, што у држави Србији и Црне Горе, на kraју и у „чистој“ Србији појашњава Спасић

Србији, појашњава Спасић.
Возио је са Нецом Милићевићем, Зораном Стевановићем Макијем, Веском Прланиловићем и Херцег Новог, а побеђивали су и постajали државни шампиони са различитим моделима аутомобила. На првом месту то је „југо“ у националној класи 1300 и 1150, али и „рено клио“ и „рено клио вилијамс“.

- Лайци мисле да сувозач или копилот само седи поред возача и буквально се вози. Међутим, није тако јер је његова улога и те како

битна и током рели вожње има много послса. Он диригује возачу, има задатак такозваног брзог читања „путне књиге”, практично информише возача о конфигурацији пута, свим условима на њему и од прихватања тих информација и сугестија много зависи успешност вожње, појединца Стасић.

вожње, појашњава Спасић.
Иначе, он је био копилот на
брожним рели тркама, кружним,
брдским. Највише је воље такми-
чарске деонице на Тари и Фру-
шкој Гори, које је и познавао до
најситнијег детаља. Зоран Спасић
је 2002. добио „Златну акцигу”, то
је посебна национална награда за
три узастопне титуле државног
првака и она му је најдражана у ау-
томобилистичкој каријери.

На крају, ево шта о Спасићу као школском и спортском другу и сувозачу на многим тркама каже Зоран Стевановић Маки, легенда ауте спорта:

- У војњи смо увек деловали као један. Он је владао свим неопходним информацијама о путу и на путу и захваљујћи његовом добром дириговању поставили смо многе брзинске рекорде и освојили прегршт титула и сваки наш заједнички пехар има своју причу. Зорана смиреност била је пресудна у многим кључним тренуцима на друмовима, а истовремено је имао добар дух и смисао за шалу, која ме је у војњи опуштала и из мене извлачила максимум.

Текст и фото М. Ильиновић

ИВАНА ЈЕВТИЋ, УГОСТИТЕЉ

Улицу Лоле Рибара сваки град треба да има

вих дана шетају кроз Лоле Рибара најбоље могу да познају какви људи живе у Крагујевцу

Потеру води Милан Пурић

Kај сам на првом месту мајка двоје малолетне деце, Урош и Инес, запослена жена, власница кафића „Чоколада“ у Улици Лоле Рибара.

Где и како си одрастала?

У Крагујевцу, тачније на Бубњу. Било је то дивно детињство без брижних игара које се и данас не разликују много. Можда данас деца имају много мање времена за играње, више су преокупирана школом, часовима енглеског, француског, немачког. Имам утисак да се мање баве спортом, што је штета. Ми смо то много више радили.

Како је функционисала породица у Крагујевцу некад, а како данас?

Веома слично. Основна дешавања у породици нису се током времена много променила. Раније су родитељи имали више времена и највише су га проводили са децом. У сваком случају, породица је основа за живот, у њој се најлепше проводи време, дели радост и, наравно, налази утеша у тешким тренуцима.

Шта је било важно за вашу генерацију кад сте били у средњој школи?

Моје друштво из генерације није придавало много важности изгледу. Било нам јебитно да се квалитетно образујемо, да будемо наслеђани и весели. Наравно, повода за смех било је увек, као што је обичај код младих.

Да би био успешан у приватном послу, колико је потребно рада?

Ако се водим као неко ко је успешан у свом послу (а ја волим

моја „Чоколада“ је у чаробној улици и имамо срећу да она „живи“ у нашем граду. У њој влада атмосфера коју свако може да препозна као своју, у њој људи срећу сродне душе или пријатеље, а странци који о-

да мислим да је тако), рада је заиста потребно пуно. Организација плус рад гарантују успех. Најважније је бити добро организован, а потом и много, много радити. Обично се шалим да је потребно дневно радити бар 28 сати. Само присуство власника у угоститељском објекту је необично важно. Људи су навикили да у кафићима власници буду присутни, чак иако га не познају, само његово присуство гарантује да је све под контролом. То је такође и прилика да се поразговара о свему и са сваким.

Да ли је данас могуће стално бити у истом послу?

Мислим да јесте. Постоје професије које трају стотинама година и не гасе се. Сигурно да не могу да се раде на исти начин јер морaju да се прате трендови и нове технологије. Добро бављење овим послом подразумева да се увек иде корак испред. То значи да се прате нове концепције да би могло да се људима увек пружи нешто ново, што на неки начин представља позитивну сензацију. Нормално је да се у 21. веку све дешава много брзо, али успешни су увек корак испред.

Шта прва јутарња кафа представља за Крагујевчане?

Како за кога. Мислим да је то већ традиција и да је то један од најлепших ритуала у којима се максимално ужива. То је и једно лепо дружење које ујединjuje људе и омогућава им да им јутро (а некима дан) почне лепо.

Шта су најчешће теме разговора које воде наши суграђани по кафићима?

То зависи од доба дана и узраса. Јутарње приче, уз испијање прве кафе, у кафићима су углавном неке пословне варзијанте. То се односи на оне мало озбиљније. Млађи углавном причују о спорту и дешавањима око тога. Касније млади препричавају дешавања од прошле ноћи, а озбиљнији праве планове за послове и размењују искуства како да се понашају у стално новим ситуацијама које им наша економска ситуација намеће.

Шта је улица Лоле Рибара за наш град?

Једна чаробна улица коју би сваки град требало да има. Имамо срећу да она живи у нашем граду. То је место где се прави атмосфера коју свако може да препозна као

своју. Сигурно да ће човек који се у њој нађе срести сродну душу или пријатеље са којима може о свему да ћаска. Требало би да има још кафића који би донели још разноврснију понуду и тиме проширили могућности за дружење. То је свакако и место где много бројни страници, који се ових дана шетају њом, најбоље препознају какви људи живе у Крагујевцу.

Какав је крагујевачки дух?

Крагујевац, као што већина људи који су га посетили каже, има душу. То препознајем као крагујевачки дух. Упоређујући наш град са градовима у свету, где сам живела, могу да кажем да атмосфера, отвореност људи и спремност на дружење представља вредност коју морамо да поштујемо и да чувамо.

Ко су крагујевачки духови којих се радо сећаш, или су ти дагас драги?

Постоји велики број људи који чине душу града. Наши познати писци, уметници, спортисти,

привредници само су део онога што уствари сви наши суграђани носе у себи. Најбоље да никога не поменем јер би многи ненамерно били изостављени, а ја не желим да будем неправедна према било коме.

Шта о Крагујевцу причаш кад у иностранству о њему говориш људима који у њему никад нису били?

Пошто је Крагујевац мој родни град, ја га веома волим. Увек им причам колико је овде лепо живети. То значи да је овде још увек мирно и да он представља најбоље место за одрастање деце. У поређењу са неким другим народима свакако смо дружељубиви и доста тога позитивног носимо у себи. Наравно увек им нагласим да сам веома срећна што живим овде.

Каква се музика слуша у Крагујевцу и шта о томе мислиш?

Људи данас слушају све. Забава уз све врсте музике и добро друштво постала је свакодневница. Мислим да се данас људи не деле

на оне који слушају једну или другу врсту музике, рок или народњаке. Сада је све у оптицају.

Шта је спорт за тебе и пратиш ли га у граду?

Спорт је свакако једна од битних ствари у сваком граду. Посебно пратим рукomet, кошарку и фудбал, остale спортиве мало мање. Спорт је веома важан и за младе људе, јер се кроз спорт стичу и радне навике и постижу успеси и неуспеси што је необично важно за живот. Максимално помагање и уважавање напора који млади људи чине свакако је важно не само за њих него и за цео град.

Какво је место наш град са околином за здрав живот?

Околина Крагујевца је пуна свега што може да значи здрав живот. Здрава храна коју можемо да једемо, безбрзне могућности за рекреацију, као и природне лепоте у којима се ужива свакако су основа за квалитетан живот коју они који желе могу максимално да искористе.

Идеш ли на пијац и шта волиш да спремаш својим укућанима?

На пијац, морам да признајам, не идем често. Мислим да се то мало променило јер то радије чине мушки. Свакако им пријају и дружења која после те „обавезе“ сваке недеље нормално лепо иду. Волим да спремам укућанима све по њиховој жељи.

Зашто се неко из света враћа у Крагујевац?

Нисам компетентна да говорим у име других. Моја породица и ја смо се вратили овде пре свега да нам деца нормално одрастају. Овде има пуно слободе у кретању и дружењу, а и све што смо до сада говорили казује о безбрзим других предности које град има. Уосталом, и по свим анализама мали град у коме постоје све обавезне претпоставке (Универзитет, клинике, добра инфраструктура...) је место где је много једноставније живети него у неком мегаполису. Наравно, то је и мој родни град, а то се не заборавља.

Шта би волела да Крагујевац има, а нема?

Мислим да Крагујевац све има. Можда бих била срећнија да има мало више осмеха на лицима наших суграђана.

Како би волела да град изгледа за педесет година?

Волела бих да задржи свој шарм и душу, али свакако да буде у складу са модерним временом.

Шта си добила од крагујевачког духа, а шта си у њега уградила или ћеш уградити?

Поносна сам што сам Крагујевчанка, волим што сам из Србије. Много више сам добила него што нисам. То се ваљда види. А својим послом се трудим да суграђанима што више изађем у сусрет и приуштим им лепе тренутке дружења. Конечно, о томе ће рећи неки други људи.

megabelt OR
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

radio vremena
8h do 19h

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klimatsko remenje, nazubljeno, polu-v P/F/H remenje, transportno remenje,
šintensko remenje, zupčasto remenje, variatorsko remenje, testovaško remenje,
okruglo remenje, extremust...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
Ulica, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

САТИРА

Мук

Не пишем ја што волим да пишем, ма какви!

Ја сам, људи моји, заборавио да говорим!

А веровали или не, све је почело на Цветковој пијаци.

Као и сваке недеље купио сам воће и поврће и промувао се око тезги.

Та радозналост ме је скупо коштала.

Кад сам дошао кући никде није било мого мобилног!

Претражио сам буквально све, излучио цепове и кесе, телефона нигде.

Истог часа сам одјурио назад на пијаци у лудој нади да ми није можда негде испао.

Наравно, и да ми је испао већ је испарио.

Услови живота у затворима су нехумани. Али, још увек су бољи него на слободи!

Раде ЂЕРГОВИЋ

Кад сам то најзад схватио пре-плавио ме је неки специфичан ужас.

Не зато што је то био вредан телефон, напротив.

Ужас је надолазио од поразне чињенице да су ми у њему били апсолутно сви телефонски бројеви свих људи које познајем.

А ја ни један једини телефонски број никад нисам знао напамет!

Стицајем животних околности о којима не бих дужио, живео сам сасвим сам.

Ускоро се испоставило да у данашње време нико више не користи фиксни телефон.

Нико ме није звао данима.

Време је пролазило а да ја нијам имао са ким да проговорим ни једну једину реч.

Онда је то почело.

Хтео сам да затражим цигарете у трафици али нисам могао да се сетим како се то каже!

Продавачица ме је збуњено гледала а ја сам на крају почeo да показујем рукама.

Дала ми је цигаре пуна сажаљења мислећи да сам глувонем.

И сви каснији покушаји да проговорим били су узлудни.

Једноставно сам без мобилног телефона заборавио да говорим.

И једино ми је још остало да пишем.

Под условом да имам коме.

Да ли се ико од силног телефонаирања сећа како се чита...

Слободан СИМИЋ

Незапослени би да провале у Скупштину. Али, већ су је запосели беспосличари!

Ненад БОРИЛИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

НЕШТО НОВО

- Колико се министар обогатио у првој години мандата.
- То је питање за милион долара!
- Боље је да у партији буде више струја, него да влада мрак.
- Захваљујући савременим средствима комуникације људи су све отуђени.
- Држава би требало да почне да враћа имовину. Али, ко ће да нам врати државу?

- Ако призnamо Косово, имаћемо добросуседске односе са Америком.
- Размишљам у коју партију сада да се учланим, да бирачима понудим нешто ново.
- Очеви су гутали сузавац, а њихови синови плачу.
- Александар ЧОТРИЋ
- Савезници су нас редовно извлачили из кризе. За уши.
- Иако је време најбољи судија, није их казнило за године које су нам украли.

■ Један метеоролог прешао је у политичаре. Сад продаје маглу.

Ненад БОРИЛИЋ

■ Изгубили смо пропагандни рат. Непријатељ нам је ухвatio голуба писмоношу!

■ Са измишљеним непријатељем имамо одличну комуникацију. Увек је ту кад нам затреба.

■ Можда на другим планетама има живота, али као у Србији, нема никде!

Раде ЂЕРГОВИЋ

Упутили смо ултиматум Европској унији:
Или примите под нашим условима или пристајемо на све !

Ненад БОРИЛИЋ

Горан Миленковић

Завјала

Националистичко лудило захватило ЈЕ и образовни систем Црне Горе. То што на банкоматима тамошњих банака нема опције "српски језик", већ се одабир своди на црногорски, албански или енглески, није ни чудо. Истина, да је постојао "европејски" језик, Црногорци би га сигурно увели, овако, морали су да се задовоље "црногорским" који је од ономад и званичан језик "малене али поносите Црне Горе".

Велика већина Ђећића, која од страних језика говори српски, и у несагледиво великом броју живи у Београду и дијелом Србије, како ствари стоје, имаће велики проблем да се споразуме за родбином по родним кршевима. С друге стране, проблем ће имати и они малобројни који су остали у постојбини да објасне "ћечурији" да је дошло до "пријелома" у виду "пријеласка" на нов књижевни језик, те да ће овима требати "пријевод" како би неке речи разумели и да се требају "снабдјети" додатним знањем. То ће подразумевати не само ширу употребу јотовања и претварање дублета у књижевни израз, већ и прихваташа као исправних речи попут: међедица, доћерати, ћеновник, ћеваница, или и щекира и Сњешко Бијелић.

Да би се бар по нечemu разликовао од источнохерцеговачког дијалекта српског језика, Црногорци су додали у своју азбуку још два слова: меко С и меко З. Истина, било је логичније да су убацили котрљајће, такозвано "прешједниковско Р". За очување националног идентитета Црногораца сасвим је оправдано што им нова азбука има 32 слова. Дакле, онолико колико имају карата у рукама док, као страстни коцкари, играју своје омиљене игре – преферанс, покер и фириџик.

Црногорци ће бити једини народ којима ће црногорски језик предавати професори српског језика. Да смо ми народ који држи до себе, црногорским студентима би увели полагање српског језика пре него упишу факултете у Србији. Уосталом, тако ради цео свет. За сада је само сигурно да ће у Војводини већ почети да раде судски тумачи за црногорски језик! Шпрдња, што би рекли Црногорци! Са меким С!

У "експертском" тиму састављача новог језика, поред једног Хрвата и једне Пољакиње, седео је и професор са новосадског факултета. Званичници Србије не само да нису реаговали због отимања сопственог језика, већ су дозволила и да професор, који прима плату од Србије, ради за Црну Гору, а против свог језика. Јер, ако је нормално да се постојећи и званични језик краде и присваја, није ни чудо што су становници Фрушке Горе затражили да се у предстојећем попису декларишу по националности као Фрушкогорци који говоре фрушкогорским и спремни су да траже аутокефалност своје цркве! При том су навели да, по узору на Црногорце, треба предпочити Обами да под хитно тражи да се уведе амерички! И у Бечу да се говори аустријским!

Црногорци ће морати да локатив замењују дативом, па ће од сада, примера ради, искључиво говорити: "Живим у крш!" Уместо глагола "уплашити", исправно је "метнути у страх", глагол "јести" ће се мењати ијем, ијеш, ије..., а датив добија настак Е, као у примеру: "Тебе ћу врнути дуг!" Завала, рт код Будве, од сада је Завјала!

Низ новотарија захватиле су Црну Гору, не само у настави језика, већ и у настави књижевности. Ђачки растанак са српским писцима! Из уџбеника су избачени: Змај, Добрива Ерић, Ршум, Душко Радовић, потом Доситеј, Вожислав Илић, Црњански... Био би и Његош, али је брже боље преведен на црногорски! С друге стране, појавила се читава плјежада црногорских, албанских и иних писаца за које, признајем, никад нисам чула: Ела Переџи, Сунчана Шкријевић, Патриша Анталовић, Кемал Џоца, Шиме Ешић, Исмет Бекић, Јово Кнежевић....

Чија слика ће стајати на првој страни читанки, још је непознато. Но, применујући усвојена правила, на корицама би свакако морало да пише: "Пиши као што диваниш, читај ако знаш!"

ЛЕПА ЈЕЛА

СЛАВИЦА ЂУКТЕ-РАШ, певачица:

- С обзиром да обожавам папире, у следећој реинкарна-

цији волела бих да будем секретарица.

МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:

- Моје друго име је плавуша.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛМА, градоначелник Јагодине:

- У Јагодини су предлагали моју воштану фигуру, али ја нисам хтео. Тражили су и да сеоски домови културе које сам изградио ноше моје име, ни то нисам прихватио. За мене је највеће признање када ставим своје име на изборну листу и - победим.

ГОЦА БОЖИНОВСКА, певачица:

- Апсолутно немам ништа против прости тутки. Исти им је ђаво спавале из љубави или добиле нешто за то.

КАТАРИНА ВУЧЕТИЋ, манекенка:

- Свесна сам да савршени мушкарац не пије, не пуши и не постоји, па таквог и не пријелькујем за себе.

БОРА ЂОРЂЕВИЋ, музичар:

- Имам доста пријатеља међу Хрватима. Декларисане усташе цене ме као декла- рисаног Србина. У сваком случају, више поштујем декларисане Хрвате него оне који нит смрде нит миришу.

МИЛИЦА МИЛША, глумица, о супругу Жељку Јокановићу:

- Стално лежи, а повремено и седне, док ја све нешто трчим. Никад ништа не ради, вероватно није ни воду пio док се није оженио. Стално обећава да ће ући у кухињу, чекам и надам се да ће се то десити, а године пролазе.

ВЕСНА ПЕШИЋ, независна посланица у Скупштини Србије:

- Треба да појачамо атеизам у друштву, зато што је доминантна црква толико конзервативна да нам не дозвољава да дишемо.

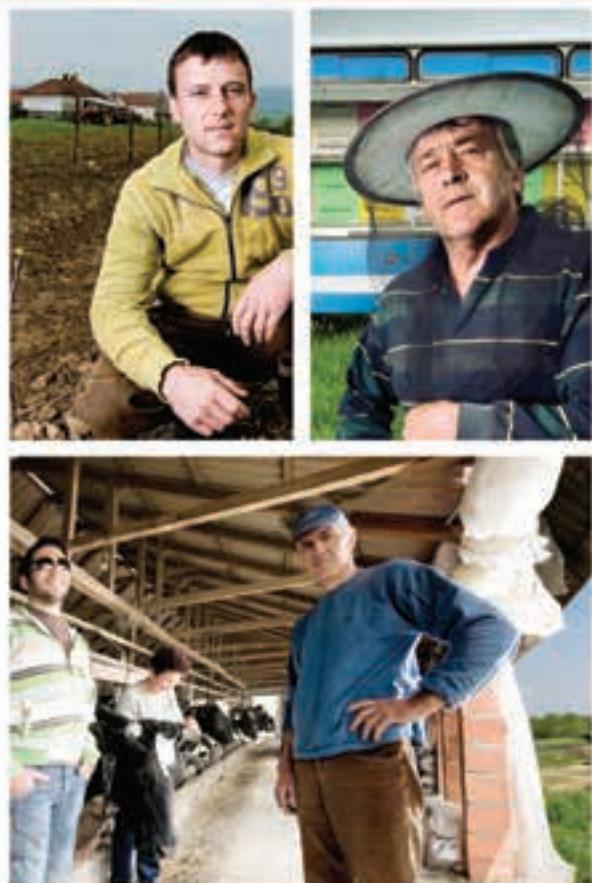

САЊА МАРИН-КОВИЋ, водитељка на Телевизији „Пинк“:

- Најновији роман Љиљане Хабјановић Ђуровић преведен је на стотине милион језика.

МОГУЋЕ ЈЕ!

Krediti za sve potrebe Vašeg Gazdinstva

Krediti za setvu i repromaterijal

- rok otplate do 12 i do 36 meseci
- iznos kredita do 1.000.000 dinara
- nominalna kamatna stopa na mesečnom nivou 1,67%
- kredit se odobrava u dinarima

primer otplate:

iznos kredita	200.000 rsd	500.000 rsd	1.000.000 rsd
broj rata	12	36	36
mesečna rata	18.518 rsd	18.596 rsd	37.192 rsd

*naknada za obradu kredita 2% * godišnja EKS od 23,72% * na kredite sa rokom dužim od 12 meseci obavezan depozit 20%

Mali krediti koji mnogo znače

Dobro, снаžно и prosperitetno Gazdinstvo je главни motiv наше delovanja u sektoru poljoprivrede. Razumevanje potreba održanja i razvoja Gazdinstva je naša svakodnevna aktivnost kojom stvaramo uslove i proizvode za sve Vaše ambicije i projekte.

Krediti za sva godišnja doba i sve namene

EVO RUKE DOMAĆINE

Opportunity Bank

Za život prepun mogućnosti!

*Novi Sad, Bulevar Oslobođenja 2a, 021/530 111 • Beograd, Bulevar Dr Zorana Đindjića 8a, 011/2699 114, Bul. Kralja Aleksandra 516, 011/6557 962
* NIŠ, Kralja Stefana Prvovenčanog 8, 018/514 728, 514 729 • Kragujevac, Nikole Pašića 2, 034/300 855, Atinska bb, 034/617 0088 • Subotica, Matije Gupca 9a, 024/ 671 855 • Sombor 025/ 431 590 • Zaječar 019/ 315 00 21 • Zrenjanin 023/ 582 660 • Šabac 015/ 336 213 • Valjevo 014/ 291 035, 291 036 • Čačak 032/ 33 00 44 • Kraljevo 036/ 327 270 • Jagodina 035 / 245 030 • Kruševac 037/ 448 120 • Pirot 010/ 321 818 • Vranje 017/ 400 914 • Leskovac 016/ 234 551 • Užice 031/ 500 335

www.obs.rs

Заборављене прине и легенде

Пише Александар Бабић

Вештина вештичарења

Митови се праве тако што се делови појединих ствари или предмета (или читави предмети) уздижу изнад природних моћи и постају стални „помоћници“ људима који поседују надљудске способности. На пример, код чаробњака то је чаробни штапић. Неки антрополози верују да пећински цртежи из каменог доба на којима су нацртани људи са штаповима, у ствари приказују вође кланова и племена и у тим штаповима је њихова моћ (или народ слепо верује у то да је). Али, то је већ магија.

Нажалост, магија је од памтивека и наша реалност. У давна времена човек је веома мало познавао природу и зато се лако предавао сујеверју. Скучену стварност свог живота допуњавали су производи његове маште. Тако су се појавиле вештице које су летеле на обичним метлама. Биле су то старе, ружне жене наказног изгледа, понеке приказиване и са плавом капом на глави. Ако су на лествицама магије чаробњици долазили на прво место, одмах иза њих (нешто као њихови „шегрти“) долазили би вештици и вештице (људи и жене) који су у себи поседовали неки дух да чине чуда и разна зла (или им се то само приписивало).

Вештица или вјештица, како у својој одредници у Српском рјечнику пише Вук Карадић зове се жена која се приликом свог сна претвара у лептира, излеће из уснулог тела и лута по окolini чинећи покору и наносећи зла људима, нарочито свом најближем роду.

Приповедало се да вештица неком шилском (или дршком од метле) удари човека или жену који спавају преко леве сисе, те му се отворе прса. Тада му извади срце и поједе га. Прса за ноћ срасту и човек умре, а да се ништа не примети. У књизи Прилог проучавају тајanstvenih бића Балкана (демона) пише да вештице нису у биолошком смислу никаква посебна бића, већ жене које су се извештиле у чињењу зла другима. Ако се то дуго практикује, вештичлук постаје „друга природа“ те личност.

Вештица се може бавити широким спектром вештина. Има телепатске и парапсихолошке способности. Ако се вештица покаже, како наводи Вук Карадић, и једном се исповеди пред попом, „онда више не може јести људе, нити им чинити каква зла, него постане видарица и даје лековите траве изједеним и другим нападнутим од разних злих сила“. Постоји још и објашњење да сва деца рођена у материичној кошуљици, плаценти, када одрасту добијају извесна натприродна својства - женска деца, док су девојке, буду виле, а када се удају - постају вештице!

Међутим, постоји и друго, шире прихваћено објашњење, да су вештице старије жене које „склопе савез“ са ћаволом или другом неком нечистом силом и тако задобију велике магичне моћи да чине разна чуда. Преко дана је врло тешко открити ко су вештице, али тек у глуко доба ноћи (од поноћи до првих петлова) могу се срести како лутају и кришом бацају чини. Онда се скidaју голе, мажу неком само њима познатом машћу, која је спровеђена од ситно истуцане змијске кошуљице, крила слепог миша, осушених очију буљине, људског сала, извесних трава и водице са њима знаних извора.

Потом узјашу на метлу лете где су наумиле, а обично имају и стална зборна места. Говори се и да се сакупљају једанпут у месецу, и то тринастог дана, те препричавају своја недела и смишљају будуће пакости и зла која ће, и коме, нанети. Кад се скину голе и намажу вештичјом машћу изговаре речи: „Ни о трн, ни о грг, већ на (то и то) гумно“, односно зборно место вештица, звано јамборе.

Жена која је вештица преко воде прелази у љусци од јаја, па се зато у народу практикује да када се разбије јаје не остављају две половине љуске, које би им послужили као чунови, већ се смрскaju. Вештице се највише појављују у такозване „некрштени дами“ - од Божића до Богојављења, јер је тада „доњи свет“ отворен, те по земљи шетају све демонске сile ада.

Поред зла и чини које су вештице чиниле људима, оне су могле да науде и стоци. Најчешће у Јурђевданској ноћи то су чиниле унапред приправљеним чинима, познатим као вештичина чорба, која се састојала од воде у којој је четири пута испрано овнујско руно, петлове ноге, бобице пасјег грожђа, длака од јазавца, седам чичака и пар пужева близанаца. Ако би се ова „чорба сипала мало у воду коју пије рогата марва, то јест краве, козе или овце, на њиховом млеку се никако не би могао ухватити кајмак, ма колико се оно кувало и докувавало.“

Жене вештице и људи вештици могли су на даљину да помузу туђе краве, тако да увече, када их газда дотга кући, немају ни капи млека. Затегли би између два дрвета конопац и „музли“ конопац, из кога је цурило млеко, право кравље. Због тога је народ прогонио, а по некад се и крavо светио свима онима у које би се посумњао да припадају овом соју људи са изузетним вештинама. Жене вештице су везивали и бацали у воду да установе да ли је стварно вештица јер се сматрало да вештица не може да потоне. Ако не потоне (не удави се), они је извiku и убију! Значи, смртна пресуда је изречена чим би посумњали у неког да је вештица. То се највише догађало у Карадорђево време, али је после књаз Милош томе стао на пут, строго забрањивши да се ико сумњичи да је вештица, нити да се неко тако назива.

Још раније, двадесетих година 18. века, у Сmederevskoj Palanici је био велики помор мале деце. Сујеверни мештани посумњали су да то чини нека вештица и прстом упали у једну старицу, мајку месног пароха. Извukли су је из куће, чуپали јој косу, везали штрангом (конопцем) и одвели до реке Јасенице, бацили у воду, али није остало на површини. Кад је потонула многи су се сажалили, схвативши да није вештица. Успели су да је изваде из вира, без свести, некако да је поврате и свима објане да није зла душа.

Још један опит су vrшили наши преци. Наиме, када би ухватили ког ноћног лептира (за кога су мислили да је излетео из вештице) мало га напале на свећи или ватри, па га пусте говорећи: „Дођи сутра да ти дам соли!“ Ако се догоди да сутрадан дође нека жена и нешто затражи (а обично то је со у којој се оскудевало) па још ако има на себи нешто на горело, онда су са сигурношћу тврдили да је она вештица!

Вештице и вештици не једу бели лук и не подносе његов мирис, па се народ о божићним и белим покладама мазао белим луком да им то буде заштита. Мазали су се по прсима, табанима и испод пазуха и увек носили чешање белог лука уза се.

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО

ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ

ЦЕНТАР доо Крагујевац

ПОЛИТИКА ИНТЕГРИСАНОГ СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА

Привредно друштво за дистрибуцију електричне енергије „ЦЕНТАР“ д.о.о. Крагујевац утврђује политику интегрисаног менаџмента ради обезбеђења услуга које испуњавају исказане и неисказане реалне захтеве купаца и заинтересованих страна, и у складу са важећим стандардима и законским прописима.

Високопрофесионалним ангажовањем свих својих запослених и капацитета ЕД „ЦЕНТАР“ д.о.о. Крагујевац пружа услуге

Дистрибуције и трговине електричне енергије

Намера ЕД „ЦЕНТАР“ д.о.о. Крагујевац је да према квалитету испоруке електричне енергије и перформансама процеса, посвећености заштити животне средине и заштити здравља и безбедности на раду буде лидер у ЈП „Електропривреда Србије“.

Јасно постављени циљеви, посвећеност купцу, способан и компетентан менаџмент, високопрофесионални кадрови и стална побољшања су предуслов за достизање лидерске позиције.

Имплементација интегрисаног система менаџмента у складу са захтевима стандарда ISO 9001: 2008, ISO 14001:2004 и OHSAS 18001:2007 проткана је кроз све сфере пословања ЕД „ЦЕНТАР“ д.о.о. Крагујевац и усклађена је са пословном политиком ЈП „Електропривреда Србије“.

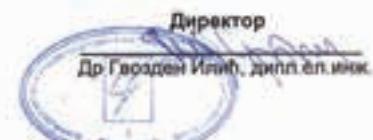
Осигуравамо да наши пословни процеси буду реализовани на начин који обезбеђује минимално коришћење природних ресурса, превенцију загађења и превенцију

повреда и угрожавања здравља. Кроз мониторинг и мерење наших перформанси и кроз имплементацију документованих циљева, стално побољшавамо наше перформансе по питању квалитета, заштите животне средине и заштите здравља и безбедности на раду.

ЕД „ЦЕНТАР“ д.о.о. Крагујевац охрабрује своје запослене и заинтересоване стране да активно учествују у активностима на побољшавању пословних процеса, перформанси заштите животне средине и заштите здравља и безбедности на раду.

Спроводимо перманентно образовање и обуку у циљу побољшавања компетентности и подизања свести о значају квалитета, заштите животне средине и заштите здравља и безбедности на раду. Код сваког запосленог негујемо брижљив однос према купцу наших услуга.

Крагујевац
15.7.2011. године

ЦИЉЕВИ ИНТЕГРИСАНОГ СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА

- Смањење укупних (техничких и комерцијалних) губитака електричне енергије за 0,5% у односу на претходну годину.
- Смањење броја прекида у испоруци електричне енергије услед квррова на ЕЕО на напонском нивоу 10kV 35kV за 5% у односу на претходну годину.
- Смањење просечног времена трајања прекида у испоруци електричне енергије услед квррова на ЕЕО и на напонском нивоу 10kV и 35kV за 5% у односу на претходну годину.
- Повећање наплате фактурисане енергије за 5% у односу на претходну годину.
- Смањење месечног степена неочитаности мерних уређаја на испод 3%.
- Спровести акредитацију лабораторија до краја 2011. године.
- Повећати ефикасност у управљању отпадом за 5% у односу на прошлу годину.
- Повећати инвестиције у заштити животне средине за 3% у односу претходну годину.
- Повећати ефикасност употребе ресурса (енергије, воде и горива) за 1% у односу на претходну годину.
- Постићи да број тешких повреда на раду чији је извор електрична енергија буде 0.
- Смањити број изгубљених радних дана услед повреда на раду за 3% у односу на претходну годину.

Крагујевац
15.7.2011. године

Мали огласи

Услуге

МАТЕМАТИКА, механика, физика- сви узрасти. Студенти свих виших и високих школа и факултета(септембар 2011.). Телефони: 034 360 202, 063 77 11 002, Арсић.

Издавање

СОКОБАЊА собе и апартмани, веома повољно. Телефони: 018 884 885, 018 834 885, 064 654 12 98.

ОБАВЕШТЕЊЕ

Обавештавамо све учеснике Конкурса за расподелу стanova од 01.08. 2011. године, да је предлог Ранг листе објављен на огласној табли ЈП „Градска стамбена агенција“, Улица Николе Пашића број 6.

Рок за приговоре на Одлуку је 8 дана од дана објављивања, односно последњи дан за приговоре је 08.09.2011. године до 15 часова.

ЈП „Градска стамбена агенција“, Крагујевац

НЕКА МУ ЈЕ ВЕЧНА СЛАВА И ХВАЛА!

Перица Петар Обрадовић

1936-2011.

Изјављујемо најискренију захвалност свим комшијама из Брегалничке 53, који су нам били близу у нашим тешким тренуцима и показали своју племенитост, хуманост и солидарност, као и свим осталим комшијама, пријатељима и родбини из земље и иностранства који су нашли начин да учествују у нашем болу.

Посебну захвалност дuguјемо породицама Манојловић, Ерић, Васиљевић, Стевановић и Степановић.

Топло се захваљујемо за положено цвеће и свеће свим пријатељима и познаницима који су дошли да нашег драгог Перицу испрате до вечне куће.

Његови најмилији

Дана 24. августа 2011. године преминула је наша драга и вољена

Наталија Јанићијевић

Остаће заувек у нашим срцима.

Ћерке Снежана и Јелена са породицама и брат Трифун

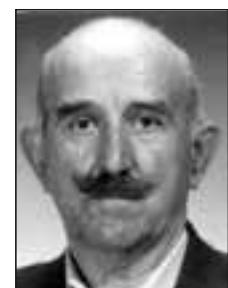
Отишла је наша

Ната

... а ми тебе по лепоти што не пролази ...

Колеге из „Крагујевачких“

Ђурђе Милићевић

1930 - 2011.

Последњи поздрав вољеном деди од
Ивана, Јоване и Димитрија

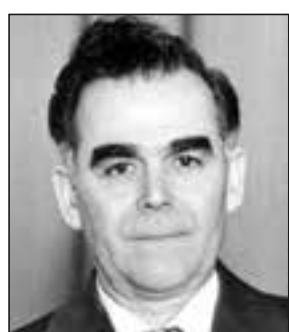

Милица Величковић

1934 – 2011.

Испустила је своју добру и племениту душу дана 29. августа 2011. године.
Сахрана ће се обавити 1. септембра, у 12 сати, на Варошком гробљу.
Позивамо рођаке и пријатеље да присуствују овом тужном чину.
Остаће заувек у нашим срцима.

С љубављу, њени Ирена и Јанко

др Вукашин Ђоровски

спец. инфектологије

2.9.1986 – 2.9.2011.

Прошло је 25 година од када, земаљски, ниси са нама, али остаје понос што си својим делом показао да су поштење, честитост, хуманост, достојанство, доброчинство и стална жеља за едукацијом врлине, које се трудимо не само да остварујемо, већ и да поносно преносимо и усадимо свим нашим наследницима.
Почивај у миру!

Твоји најмилији

Четвртак
1. септембар

17.00 Мозаик
08.45 Нова програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Свет на длану р.
09.35 Кубица у цвећу р.
10.00 Кухињац р.
10.30 Путујуће приче р.
11.00 Часни људи р. ■
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухињац р.
12.35 Лек из природе р.
13.00 Свет на длану
13.30 Кубица у цвећу

14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм
15.30 Кина-Пут амџа р.
16.00 Вести
16.05 Освета р. ■
17.00 Мозаик
18.00 Књижевни магазин
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Живот у шест слика
20.30 Часни атентати
21.00 Освета ■
22.00 Хроника 2
22.30 Часни људи ■
23.30 Илјадониста
00.00 Вести

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
2. септембар

17.00 Моја Шумадија
08.45 Нова програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Свет на длану р.
09.35 Кубица у цвећу р.
10.00 Кухињац
10.30 Књижевни магазин р.
11.00 Часни људи р. ■
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухињац р.
12.35 АБС шоу р.
13.00 Свет на длану р.
13.30 Кубица у цвећу р.

14.00 Живот у шест слика р.
15.00 Цртани филм
15.30 Атлас р.
16.00 Вести
16.05 Освета р. ■
17.00 Моја Шумадија
18.00 Fashion files р.
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Лек из природе
20.30 Илјадониста
21.00 Концерт РТК
22.00 Хроника 2
22.30 Ждан предмет: 1000 прича
23.00 Елементарне честице ■
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
3. септембар

23.00 Кад се једном родиши ■
08.45 Нова програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Торзан р.
10.00 100 великих открића р.
11.00 Нокут р.
11.30 Уловни трофеј р.
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
12.35 АгроДневник р.
13.00 Кубица у цвећу
13.30 Fashion files

14.00 Шопинг авантура
15.00 Спасла ме животиња
15.30 Лек из природе р.
16.00 Вести
16.05 Жмурик ■
17.00 Задовољена слика ■
18.00 Баш ми се путује р.
18.30 Чувени атентати р.

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Најсмешније животиње
21.00 Концерт РТК
22.00 Хроника 2
22.30 Ждан предмет: 1000 прича
23.00 Елементарне честице ■
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

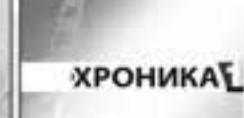
Недеља
4. септембар

20.00 Стаклено звоно
08.45 Нова програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Најсмешније животиње р.
10.00 Биографије познатих р.
11.00 Спасла ме животиња
11.30 Лек из природе
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
13.00 АгроДневник
13.30 Кубица у цвећу

14.00 Путовање кроз време
15.00 Биографије познатих
16.00 Вести
16.05 Жмурик ■
17.00 Доктор. Нокут
18.00 Уловни трофеј
18.30 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Најсмешније животиње
21.00 Концерт РТК
22.00 Хроника 2
22.30 Ждан предмет: 1000 прича
23.00 Елементарне честице ■
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак
5. септембар

ХРОНИКА
19.00 Хроника 1
08.45 Нова програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Свет на длану р.
09.35 Кубица у цвећу р.
10.00 Кухињац р.
10.30 Fashion files р.
11.00 Часни људи р. ■
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухињац
12.35 АгроДневник р.
13.00 Свет на длану
13.30 Кубица у цвећу

14.00 Из сцене са... р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Винотека р.
16.00 Вести
16.05 Освета р. ■
17.00 Мозаик
18.00 Добро дошли у Европу
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Најсмешније животиње
21.00 Концерт РТК
22.00 Хроника 2
22.30 Ждан предмет: 1000 прича
23.00 Елементарне честице ■
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак
6. септембар

20.30 Суграђани
08.45 Нова програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Свет на длану р.
09.35 Кубица у цвећу р.
10.00 Кухињац р.
10.30 Све о животињама р.
11.00 Часни људи р. ■
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухињац
12.35 АгроДневник р.
13.00 Свет на длану
13.30 Кубица у цвећу

14.00 Иза сцене са... р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Винотека р.
16.00 Вести
16.05 Освета р. ■
17.00 Мозаик
18.00 Добро дошли у Европу
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звоно
20.30 Најсмешније животиње
21.00 Концерт РТК
22.00 Хроника 2
22.30 Часни људи ■
23.00 Винотека
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда
7. септембар

20.00 Комунални сервис
08.45 Нова програма
09.00 Вести
09.05 Свет на длану р.
09.35 Кубица у цвећу р.
10.00 Кухињац р.
10.30 Добро дошли у Европу р.
11.00 Часни људи р. ■
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухињац
12.35 Један предмет: 1000 приче р.
13.00 Свет на длану
13.30 Кубица у цвећу

14.00 Света земља р.
14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Интерфес р.
16.00 Вести
16.05 Освета р. ■
17.00 Мозаик
18.00 Путујуће приче
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана

19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Света земља
20.30 Суграђани
21.00 Освета ■
22.00 Хроника 2
22.30 Часни људи ■
23.00 Кина-Пут амџа
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona.
Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima: 07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona, nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Luna" (Nova TV novela na programu TV Kanal 9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Put za Ejvoli" (Najgledanija kanadska serija)

Premijera radnim danima u 23.10, repriza narednog dana u 17.10

IGRANI FILMOVI

„Illegal yours“	- Subota 20.00
„Proba orkestra“	- Subota 00.00
„This is the Sea“	- Nedelja 20.00
„Momci iz kraja“	- Nedelja 23.00

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

Спортско Друштво РАДНИЧКИ Крагујевац
ОБЈАВЉУЈЕ

О ГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП ПОСЛОВНОГ ПРОСТОРА на одређено време до 4 године

Закуп пословних просторија у сутурену зграде у улици Александра I Карађорђевића бр. 56. Пословни простор има укупну површину од 220 метара квадратна и покривену башту 40 метара квадратна.

Почетна месечна цена за пословни простор износи 35,00 евра у динарској противредности по средњем курсу НБС, и у цену није урачунат ПДВ-е.

Закупац сноси и трошкове осигурања и ПДВ-а.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп пословног простора» и то искључиво поштом на адресу Александра I Карађорђевића бр. 56.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме односно назив фирме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност, односно копију регистрације делатности
- висина закупнине по м2
- број закупнине које се нуде унапред

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупнину за број месеци који је навео у понуди, а најмање за три месеца унапред.

Рок за подношење пријава је 7 дана од дана објављивања. Све информације на телефон 063 604 716

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ, Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине Служба за заштиту животне средине

О БАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавешићавајући да је на захтев носиоца пројекта ЈЕЗЕРО д.о.о., П.Ј Крагујевац, спроведен поступак одлучивања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта— Постројење за складиштење и третман грађевинског отпада, чија се реализација планира на на кп. бр. 40, 840 841 КО Корман, на територији града Крагујевца.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни изведен објекат није потребна израде студије о процени утицаја на животну средину, из разлога што је надлежни орган утврдио да је у питању пројекат који уз обавезно поштовање наведених мера заштите животне средине, неће довести до прекорачења граничних вредности емисије загађујућих материја, односно да неће имати значајног негативног утицаја на животну средину и становништво.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине, рударства и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр.135/04 и 36/09).

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштити животне средине града Крагујевца, на основу члана 50. став 1. Закона о планирању и изградњи« Службени гласник РС» бр. 72/09 ,81/09-исправка , 64/10 одлука УС и 24/11) и Извештаја Комисије за планове Скупштине Града Крагујевца- број: 060-274/11-И-02 од 29.08.2011. године, оглашава

ЈАВНИ УВИД

НАЦРТ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ »ДЕЛА ГРАДСКОГ ЦЕНТРА - БЛОК ИЗМЕЂУ УЛИЦА КРАЉА АЛЕКСАНДРА И КАРАЂОРЂЕВИЋА, БРАНКА РАДИЧЕВИЋА, ДР ИЛИЈЕ КОЛОВИЋА И КНЕЗА МИЛОША» У КРАГУЈЕВЦУ

НАЦРТ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ «ДЕЛА УЛИЦЕ САВЕ КОВАЧЕВИЋА- ДЕОНИЦА ОД МОСТА НА РЕЦИ УГЉЕШНИЦИ ДО УКРШТАЊА СА ПЛАНИРАНОМ СЕВЕРНОМ ОБЛАЗНИЦОМ» У КРАГУЈЕВЦУ

Јавни увид обавиће се у периоду од 02. 09. 2011. године, закључно са 03. 10. 2011. године, у просторијама Града Крагујевца, Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине ,Одељење за просторно планирање (В спрат), радним данима од 9,00 до 15,00 сати.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложене планове, стручна служба Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења планског документа (канцеларије 505 и 508).

Примедбе на планске документе у току јавног увида могу се уписаној форми препорученом пошиљком упутити Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515) Трг слободе 3, 34000 Крагујевац, закључно са 03. 10. 2011. године до 15,00 сати.

CityVision
МЕСТО ОГЛАШАВАЊА УСПЕШНИХ!
LED ЕКРАН У ЦЕНТРУ ГРАДА

NOVA ERA
СПОЉАШЊЕГО ОГЛАШАВАЊА

**Bilbordi
какве сте
одувек
зељели!**

TOP ЛОКАЦИЈА:
СТРОГИ ЦЕНТАР КРАГУЈЕВАЦ
Нajпрометnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

Вода је драгоценa,

**трошите је
рационално!**

BK
Брана Крагујевац

СКАНДИНАВКА

093	БОШКРАВА СА СЛИКЕ	ПРОДНОВИЧАМ ОПЕКЕ	ВРЕМЕНСКИ ТЕЖИНЦИ		
УГОДИСТА ТОМАС					
И још половина					
МЕДИКАЗИЈЕ					
ОНЕД (ОДА)			ВРСА АРТИЛРИЈСКОГ ДРУГЛАДИЈА		
ИДЕЈА ФИЛЗА КОЗАЧИЋ					
Један, два,					
ВИНЕРКА	НЕВЕР ГВЕДОВ РУЧАК, ТОМ	ИДО ЧУВЕНИ КЛАРИЧИ СИСТА	КВОД ШАМПИОНАТ	РАДЕН БРОСКОВА ДЕТИЋЕ	ИМЕ ПЛЕКИЧЕ ФРЕЗЕКЛИН
ЧУДАК ДОСВЕТИЧОВЕЦ					ИМЕ ВОЗАЧА РАНКОВИЋА
СВИРАЧ НА ДОМОШУ					
ПРИДИРЧИ ДАК			РОМУЛ И ДРУГО ИМЕ НОСОРОГА		
СЕЗИ РАДИ ОСЛЕДА РЕЗИМЕТРИ САЛО ТЕЛО					
→					КАДАЦИЈА ТЮТРА
ПОНД	ШАВАЦИ			ГРУПАЦИЈА	
ХАРИЗМА		ИМЕ РЕДИ СЕЛА РИДА		РУСКИ ПИСАЦ АДГРЕТ	
БИЛДАР СКИ ШТАВ, ТАК	КОВОВАР КРАЈИ ИСПЕКТ ВОВИНАДА ДА КУПИС		ОДОВО ИНЕКСИ ЖЕЛНИЦЕ ЗАЛИ ГАНДИ		
ГРАДИ КОСОВУ		КРЕСИВА ОСЛУГА			
ДАТИНА ПОВОРЕЦИ					
У ЛИГУ СТАВИ			ВИСОК ВЕЛК шоколад		
СЛОВИДА	МЕСТО ВЕР ВЕГЕТАЦИЈИ ВИТЕНОУМ				
РАДИЧ ФЕДЕРАЛ ДАРКО			ДОМАЗА КИНОТВА СИМЕНС		
ЗНАК У КОРОСКОПУ			НОВИЕ ПТИЦЕ, КЛ		

АНАГРАМ

НАША ГЛУМИЦА

СРЕЂНИЦА. ВОЛИТЕ ЈЕ?

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: оператор, барикело, еротикон, до, амови, стар, вол, кинизи, а, ата, унац, бисерак, сасоне, тб, р, нотари, ас, матис, прекост, млат, нар, ренато, о, старицни. БЕЛА УКРШТЕНИЦА: а, френк запа, рекс, спрат, каменка, ви, ридит, пентаграм, нада колунција, да, два, ер, степан, ро, оката, теракота, ава, ан, исписавати, село, шут, ашик, м, просперитет, ћиро, ини, ап пасаи, т, рал, контрагеволуција.

КЛИН: крајисти, истрајно, сирота, стрица, триас, сари, рис, си, с.

СУДОКУ: а) 734-529-861, 586-371-492, 912-864-573, 298-453-716, 347-216-958, 651-798-234, 463-985-127, 175-642-389, 829-137-645; б) 946-851-732, 752-349-168, 183-672-945, 528-493-617, 614-728-593, 397-165-824, 265-984-371, 871-236-459, 439-517-286.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

	1	2	3	4	5	6	7
1							
2							
3							
4		■		■			
5						■	
6							
7			■				
8	■						
9						■	
10			■				
11				■			
12							
13							
14					■		

ВОДОРАВНО: 1. Ученик на факултету, 2. Замишљена географска линија, екватор, 3. Опасан човек, 4. 14. слово азбуке - Симбол азота - Зоља, 5. Проналазач динамита, Алфред - Тона (скр.), 6.

Стручњаци у анатомији, 7. Покерашки термин - Име редитеља Ван Санта, 8. Обим (скр.) - Велико богатство, изобиље, 9. Ранији фудбалски клуб из Призрена, 10. Ивана Ђерисило(иниц.) - Јеврејски назив за рабина, 11. Река у Војводини - Злато (фран.), 12. Стручњак за културу иранског народа, 13. Добрбит, ћар (мин.), 14. Грчко полуострво - Школа (скр.).

УСПРАВНО: 1. Дипломатска активност једне државе у односу на друге земље, 2. Једна од шаховских фигура - Лична заменица - Лековита биљка из породице козлића, 3. Главни град Монголије - Део народне ношње код Индијаца (носе га жене), 4. Друштво уролога Србије (скр.) - Иницијали раније глумице Тејлор - Изабранник, 5. Наука која изучава порекло народа - Име глумице Мираанде, 6. Старо име града Ниша - Длакавост, обрасlost маљама, 7. Учествовати у трци - Велика руска река.

СЛОГ ПО СЛОГ

Крећући се кроз цео лик, попут скакача у шаху, повежите слогове у речи тако да као коначно решење добијете мисао француског песника Антоана де Риварола.

срећ-	-ва-	ис-	све-
са	на	-ни,	-ју.
-ча-	-ну	-ту,	-тим
је	-ди	спре-	а
-ста-	дру-	жа-	што
љу-	-шно	-де	то
-ги-	по-	се	-ром
Стра-	тру-	-ма	да

МАЛА УКРШТЕНИЦА

1	2	3	4	5	6
7					
8					
9					
10					
11					

ВОДОРАВНО: 1. Врста занатлије, 7. Табла за писање (лат.), 8. Име јунака арапских прича ("1001. ноћ"), 9. Гледати скривен, 10. Област, покрајина (тур.), 11. Врста занатлија, бачвари.

УСПРАВНО: 1. Одјелак неког текста, пасус, 2. Грчка муз, заштитница комедија, 3. Окидач на пушчи, 4. Екстаза, занос (мин.), 5. Другачије (лат.), 6. Озледити, повредити.

РЕБУС

ВА

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

5	1		2	7
			3	
		7	1	2
2			6	7
		5		4
9	4			2
4	6	8	9	7
		6		
9	3		6	1

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

4		7	3
	7		1
5	6	9	
2	3	7	9
8	4	2	7
6		8	7
6	7	1	
7		1	6

ОДБОЈКА**Гибету
светско...**

АРГЕНТИНА 2011. остаће заувек у памћењу Александра Благојевића, одбојкаша Радничког, који се, заједно са саиграчима из кадетске селекције Србије, попео на сам светски трон планетарног надметања у овој конкуренцији.

Наши момци заиста су присказали бриљантну игру током целог Светског првенства, а посебно у полуфиналу и финалу, када су прво са 3:0 "почистили" Французе, а онда, након вођства од 2:0, у тајбреку против Шпаније обезбедили титулу.

В. У. К.

КОШАРКА**...А Бирчевићу
универзитетско
злато**

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА Србије освојила је златну медаљу на 26. летњој универзијади у кинеском Шенжену. Наши момци, међу којима је бриљирао и члан Радничког Стефан Бирчевић, у финалу су се реванширали селекцији Канаде за пораз у групној фази такмичења - 68:55.

Пут до злата водио је преко победа над Аустралијом (72:65), Турском (84:36) и Хонг Конгом (102:46) у квалификационој фази, где је и доживљен једини пораз од Канаде (67:70), да би у четвртфиналу "страдала" Немачка (77:55), а у полуфиналу Русија (81:61)...

Први мачићи...

ПРОМОТИВНУ контролну утакмицу кошаркаши Радничког, баш као и прошле године, нису добили. Тренутно спремнија у хали "Језеро" показала се екипа ваљевског Металца, која је славила са 84:78.

Наравно, овакво издање никога није забринуло, јер ако се узме у обзор велика реконструкција нашег тима, дакле апсолутна неуиграност, те неиступање на овом мечу Бирчевића, Гадефорса и Сајмона, нешто слично се могло и очекивати. Ипак, присутни су могли да се увере колико је добар кошаркаш пристигли плејмејкер Миљан Павковић, који је, уз такође придошлију Лучића, коштетерски бриљирао.

Прилику да разиграју Мура, Чанкаја, Сајмона и остale, "првени" ће имати кроз још сијасет сличних утакмица. Већ ове недеље, прво је јуче дочекан украйински вицешампион Доњецк, сутра би на мегдан требало да стигне екипа Јенисеја из руског Краснодарска, а у суботу следи реванш Металцу у Ваљеву. После тога, помиње се и могући сукрет са Хемофаром 6. септембра.

В. У. К.

ФУДБАЛ**ЈАВОР - РАДНИЧКИ 1923 2:4****Поносни на
игру и резултат**

ИВАЊИЦА - Стадион: традисија. Гледалаца: 1.000. Судија: Бошко Јованчић (Ужице). Стартери: Стартери: Мишић у 73. и Рендулић у 87. минуту за Јавор, а Костић у 30. Милошевић у 34. И. Петровић у 52. и Милошковић у 88. минуту за Раднички 1923. Жути картонон: Рендулић, Станисављевић (Јавор), И. Петровић, Недовић, Чаничаревић (Раднички 1923).

ЈАВОР: Николић, Јакимовски (Виктор), Ђокић (Мишић), Миловановић (Милошевић), Рендулић, Миловић, Момчиловић, Елимар, Остојић, Станисављевић, Вељовић.

РАДНИЧКИ 1923: Чаничаревић, Павловић, Ненадић, Тинзор, Милошевић, Недовић, Обровац (Стојаковић), И. Петровић (Лейовић), Милошковић, Костић, Станић (Росић).

СУПЕРИОРНО издање фудбалера Радничког, натерало је екипу Јавора на велики "наклон" ривалу уред Ивањице. На баш оно што је такође требало да у претходна два кола учине и Војводина и Земун, или су се стицјем околности "прозвукли". Ивањичани, ето, нису, па је наш тим славио прву победу (4:2) по повратку у елитно друштво

Овако нешто се можда и није могло наслутити, али слично - да. Јер, Крагујевчани су и у уводна два суперлигашка сусрета одиграли врло добро, смирено, организовано, са идејом, управо онако како остала српске екипе, па чак и репрезентација, то поодавно не чине. Неко је то морао да "осети". И ако се овако настави - тек ће.

С обзиром да се и за крагујевачки тим може рећи да још увек није доволно уигран, посебно не такмичарски, те да, могуће, и даље "страхује" за себе и своју судбину у најјачој конкуренцији,

опрезна игра из првих тридесетак минута била је сасвим прихватљива. Ипак, не и делотворна. То је и био период када се домаћин чинио најопаснијим, диктирао темпо и преко опасних напада нагонио нас на згуснуту одбрану.

Ипак, чим су се мало ослободили "стиска", "првени" су похитали напред, а у једној контри млађани Костић исказује свај таленат. Искористио је пас Обровца, прошро по својој, левој страни, шутнуло како уме и било је 1:0. Само четири минута касније, све полетнију и раскошнију игру Радничког голом крунише капитељ Милошевић. Класично за њега, после набачене лопте, овога пута из корнера, главом је матирао супарничког голмана.

У наставку, иако се домаћин труди да озбиљније припреми, његов наум се слабо примећивао. Наш тим играо је сигурно, флексибилно, са сталном тежњом ка

опрезна игра из првих тридесетак минута била је сасвим прихватљива. Ипак, не и делотворна. То је и био период када се домаћин чинио најопаснијим, диктирао темпо и преко опасних напада нагонио нас на згуснуту одбрану.

Ипак, чим су се мало ослободили "стиска", "првени" су похитали напред, а у једној контри млађани Костић исказује свај таленат. Искористио је пас Обровца, прошро по својој, левој страни, шутнуло како уме и било је 1:0. Само четири минута касније, све полетнију и раскошнију игру Радничког голом крунише капитељ Милошевић. Класично за њега, после набачене лопте, овога пута из корнера, главом је матирао супарничког голмана.

У наставку, иако се домаћин труди да озбиљније припреми, љубави се слабо примећивао. Наш тим играо је сигурно, флексибилно, са сталном тежњом ка

опрезна игра из првих тридесетак минута била је сасвим прихватљива. Ипак, не и делотворна. То је и био период када се домаћин чинио најопаснијим, диктирао темпо и преко опасних напада нагонио нас на згуснуту одбрану.

Ипак, чим су се мало ослободили "стиска", "првени" су похитали напред, а у једној контри млађани Костић исказује свај таленат. Искористио је пас Обровца, прошро по својој, левој страни, шутнуло како уме и било је 1:0. Само четири минута касније, све полетнију и раскошнију игру Радничког голом крунише капитељ Милошевић. Класично за њега, после набачене лопте, овога пута из корнера, главом је матирао супарничког голмана.

У наставку, иако се домаћин труди да озбиљније припреми, љубави се слабо примећивао. Наш тим играо је сигурно, флексибилно, састалном тежњом ка

опрезна игра из првих тридесетак минута била је сасвим прихватљива. Ипак, не и делотворна. То је и био период када се домаћин чинио најопаснијим, диктирао темпо и преко опасних напада нагонио нас на згуснуту одбрану.

Ипак, чим су се мало ослободили "стиска", "првени" су похитали напред, а у једној контри млађани Костић исказује свај таленат. Искористио је пас Обровца, прошро по својој, левој страни, шутнуло како уме и било је 1:0. Само четири минута касније, све полетнију и раскошнију игру Радничког голом крунише капитељ Милошевић. Класично за њега, после набачене лопте, овога пута из корнера, главом је матирао супарничког голмана.

У наставку, иако се домаћин труди да озбиљније припреми, љубави се слабо примећивао. Наш тим играо је сигурно, флексибилно, састалном тежњом ка

опрезна игра из првих тридесетак минута била је сасвим прихватљива. Ипак, не и делотворна. То је и био период када се домаћин чинио најопаснијим, диктирао темпо и преко опасних напада нагонио нас на згуснуту одбрану.

Ипак, чим су се мало ослободили "стиска", "првени" су похитали напред, а у једној контри млађани Костић исказује свај таленат. Искористио је пас Обровца, прошро по својој, левој страни, шутнуло како уме и било је 1:0. Само четири минута касније, све полетнију и раскошнију игру Радничког голом крунише капитељ Милошевић. Класично за њега, после набачене лопте, овога пута из корнера, главом је матирао супарничког голмана.

У наставку, иако се домаћин труди да озбиљније припреми, љубави се слабо примећивао. Наш тим играо је сигурно, флексибилно, састалном тежњом ка

опрезна игра из првих тридесетак минута била је сасвим прихватљива. Ипак, не и делотворна. То је и био период када се домаћин чинио најопаснијим, диктирао темпо и преко опасних напада нагонио нас на згуснуту одбрану.

Ипак, чим су се мало ослободили "стиска", "првени" су похитали напред, а у једној контри млађани Костић исказује свај таленат. Искористио је пас Обровца, прошро по својој, левој страни, шутнуло како уме и било је 1:0. Само четири минута касније, све полетнију и раскошнију игру Радничког голом крунише капитељ Милошевић. Класично за њега, после набачене лопте, овога пута из корнера, главом је матирао супарничког голмана.

У наставку, иако се домаћин труди да озбиљније припреми, љубави се слабо примећивао. Наш тим играо је сигурно, флексибилно, састалном тежњом ка

СУПЕР ЛИГА СРБИЈЕ

3. КОЛО: Јавор - Раднички 1923 2:4,
Јагодина - Хајдук 0:1, Партизан - ОФК
Београд 3:0, Рад - Слобода 1:2, Војводина
- Нови Пазар 3:0, Спартак - Металац 0:0,
Смедерево - Црвена звезда 0:1, БСК -
Борац 0:0.
Хајдук 3 3 0 0 7:2 9
Војводина 3 2 1 0 7:1 7
Слобода 3 2 1 0 5:3 7
Партизан 3 2 0 1 9:2 6
Рад 3 2 0 1 7:2 6
Црвена звезда 3 2 0 1 3:2 6
Смедерево 3 2 0 1 3:2 6
Раднички 1923 3 1 2 0 6:4 5
Спартак 3 1 2 0 3:1 5
Борац 3 1 1 1 2:1 4
ОФК Београд 3 1 0 2 4:6 3
Јагодина 3 0 1 2 1:4 1
БСК 3 0 1 2 1:5 1
Металац 3 0 1 2 0:6 1
Јавор 3 0 0 3 2:8 0
Нови Пазар 3 0 0 3 0:11 0

4. КОЛО - 10. септембра: Раднички 1923 - Смедерево, Хајдук - Борац, Црвена звезда - БСК, Металац - Јавор, Нови Пазар - Спартак, Слобода - Војводина, ОФК Београд - Рад, Јагодина - Партизан.
--

голу Јавора. Такав стил донео је скор од 3:0 у 52. минуту. Сада је Костић упутио центаршут, а на лопту је налетео његов исписник Иван Петровић и сместио је у мрежу.

Ни од тада Ивањичани нису нешто знатији били умешнији у дуелима са гостом, али ствари су се закомпликовале на пет минута пред крај. Прво је наша предност, више случајно, умањена за гол, а онда је сасвим намерно судија свирао практично непостојећи пенал, па се дошло до 2:3.

Да субота, ипак, остане дан за незаборав, побринуо се спретни нападачки тандем Спалевић-Милошковић, који је минут касније запечатио судбину Јавора. Овога пута Леста се нашао на центру, и лопту додату од Спалевића вешто спровео где треба.

Дани радости и препричавања ове утакмице потрајаје сигурно до 10. септембра, јер се тек тада игра четврто коло. Можда и дуже, јер екипа Смедерева на "Чика Да-чи" никако није непобедива.

В. У. К.

Друга традисиона лига, 2. коло: Младост (П) - Шумарице 2008 4:0, Сељак (Ц) - Кошућњак 3:0, Крајујевац - Хајдук 4:2, Кременац - Бајремар 2:0, Опорница - Корићани 1:4, Србија - Ботуње 1:1, Бава - Добрача 0:1, Младост Телеферич - Колектив 1:0.

Табела: Корићани 6, Добрача 6, Младост (П) 4, Крајујевац 4, Младост Телеферич 4, Бава

ИНТЕРВЈУ: ЗОРАН СТЕВАНОВИЋ

Неки нови флојдови

Шампионском титулом у картингу, АСК Крагујевац кренуо је путем опоравка овог спорта у нашем граду и враћању на славне дане осамдесетих и деведесетих година. Добра организација је предуслов успеха и стварања нових асова, а сарадња и подршка Скупштине града, учешће ФИАТ-а и атрактивна стаза код Сајмишта, у догледно време, рецепт су за тркачке програме балканског и европског нивоа - каже легендарни ас, а сада спортски руководилац АСК Крагујевац, Зоран Стевановић Маке

Разговарао Саша М. Соковић

Сетиће се старији Крагујевчани, а и млађи, можда, из локалних прича, да су аутомобилисти са ових простора харали некадашњом Југославијом. Ех, каква су то времена била... На трке се ишло са три камиона-шлепера пуних тркачких аутомобила, које је на стотине љубитеља овог спорта испраћало, а још више дочекивало када су се враћали са освојеним трофејима. На ауто тркама у Крагујевцу, тада, осамдесетих и деведесетих година, продавано је и по 40.000 улазница... Са ове дистанце, да не поверујете?

А за то су били заслужни асови попут Радиша Журке, Јожефа Шиклошија, Предрага и Ненада Милићевића, Александра Шиклошића и многих других. Наравно, и Зорана Стевановића Макета, троструког шампиона бивше Југославије на кругу, у класама, тада, популарних „фића“ и „хибрида“ (југићи) и релију - 1.300 група А.

Овај легендарни крагујевачки возач, који је први пут сео за волан тркачког аутомобила пре више од три деценије, премијерно се попео на постоље још 1982. године, а само две године касније освојио и први шампионски пехар у својој каријери, свакако, био нам је најкомпетентнији саговорник за једну нову причу о крагујевачком аутомобилизму, изнеклој из новоформираног клуба АСК Крагујевац. Окупљени око истог циља, враћања Крагујевца на шампионске стазе, стигла је и прва титула, и то у картингу.

Три титуле у појединачном такмичењу, у класама 1, 2 и 4, и екипна титула премијерног сезоне за АСК Крагујевац.

Имамо велики потенцијал младих што се картингу тиче, па отуда је дошао и овај, сјајан резултат. За нас у клубу то је посебно важно, јер добар подмладак представља потенцијал за ауто спорт. То су момци који, да тако кажем, имају основа у овом спорту. Мислим, пре свега, на то да су то деца бивших такмичара, судија или других који су се бавили овим спортом, односно учествовали у његовом раду. Наравно, то је и одраз квалитетног рада, упорних тренинга и припрема.

Јесте ли сте се надали свemu овоме пре почетка сезоне?

Када смо основали клуб, прошле године, знали смо да у Србији има доста картингаша, и то веома квалитетних. Мислим да је најважнија ствар добра организација. С обзиром да сам ја годинама у овом спорту, као и људи који воде АСК Крагујевац, попут Зорана Јовановића из локалне самоуправе и Предрага Гавrilovićа Кезе, дугогодишње спортског радника, знали смо одлично на шта можемо да рачунамо.

БРДСКА ТРКА

Рале шампионски

Возач АСК КГ 07-СББ Радослав Вукосављевић, и победио је у класи 2 - „хибрид“, на чејвртој овогодишњој трци у брдском шампионату, возеној у недељу обронцима Таре.

Његов пратилац у јенералном тласману, Предраг Ламбаша из АСК Крагујевац, прошао је трчи кроз циљ, па тренутно заостаје један дод у јенералном тласману за Вукосављевићем.

Међутим, ишање је да ли ће бити више трка ове сезоне, мада је у плану још једна на Којаонику или Јастарејцу, шако да би се већ сага моја наслушки нови-стари шампион у овој класи.

Добар резултат, у класи 1, забележио је и Жељко Писарић, шако је возач АСК Крагујевац, који је освојио треће место.

КРУЖНА ТРКА

Велика конкуренција

Бања Лука је овој викенду, по други пут домашин најбољим возачима на кругу. Крагујевчани ће на овој, иначе чејвртој трци у шампионату Србије имати девет претставника, осам из АСК Крагујевац и једног из АСК КГ 07-СББ, актиуелној шампиони у класи 2, Радослава Вукосављевића.

У цеој овој причи, с обзиром на стање у аутомобилизму претходних година, када је таворио, посебно нас радује чињеница да Крагујевчани возе за свој клуб и град, и при томе освајају трофеје, а не ради то исто за неке друге.

Како оцењујете конкуренцију?

Ове сезоне дошло је мало до разлаза међу појединим клубовима, па и у Савезу. За нијансу је био мањи број такмичара, али, као што сам то већ напоменуо, то није умањило квалитет.

Организовали сте половину трка ове сезоне. Тако можемо да кажемо, иако их је било укупно четири. Једну у Крагујевцу и једну у Београду.

Имајући у виду да смо остали без картинг стазе у Крагујевцу, због ФИАТ-а, јер је то сада њихов простор, они су нам ипак изашли у сусрет да организујемо једну трку на старој картинг стази код Медицине рада. За другу смо морали да се сналазимо, па смо је приредили у Београду на стази Ада Хуја.

Мислим да то показује ангажованост клуба да одржи картинг такмичење, не само у Крагујевцу већ и у Србији. Све то је, наравно, стварање услова за будуће аутомобилске асове на овим просторима.

Значи ли то да је Крагујевац, што се овог спорта тиче, тренутно број један у Србији?

Па то би требало да буде тако, с обзиром да смо град аутомобила и заиста богате традиције у овом спорту. А очигледно је да то од нас очекују и љубитељи овог спорта у Крагујевцу.

Знате, некада се, у старој Југославији, када поменете аутомобилизам, у старту мислило на Крагујевца.

У циљу стварања бољих услова, али и комерцијализације овог спорта, да ли је у плану изградња каквог картодрома?

У овој ситуацији свесни смо чињенице да немамо картинг стазу и да морамо да се организујемо на неки други начин. Руководство клуба размишља о стази која би била импровизована на старој картинг стази, па у том циљу воде се и преговори са руководод-

ством ФИАТ-а. То не би била само картинг стаза, већ би ту биле и кружне трке, а истовремено, Италијани би исту стазу могли да користе за разне тестове за своја возила.

Наравно, да не помињем колико би то имало и маркетиншког смисла за њих. Као промоција. То је, уосталом, у свету сасвим нормално.

Да се осврнемо и на такмичење на „брду“, које је још у току.

Ми, тренутно, у брдским такмичењима имамо три возача, од којих се један, Предраг Ламбаша, бори за титулу у класи 2, хибрид. То је изузетно скупо такмичење и треба дosta пара, али сназазимо се некако за средства и надам се да ћемо и у овом такмичењу имати шампиона.

А што се кружних трка тиче?

Ту је изузетно јака конкуренција. До краја такмичења очекују нас још две трке, имамо 11 такмичара, али је тренутно стање у генералном пласману такво, да се још увек не зна ко ће освојити шампионску титулу. Шансе имају подједнако возачи од првог до петог места.

Наравно, за нас је најбитнија национална класа, или популарни „југићи“, класа 2. У класи 1 имамо једну групу млађих такмичара, од којих, нарочито следеће године, очекујемо шампионске резултате.

Кружне трке су одржаване на стази око Сајмишта, утисак је да је адекватна и добро припремљена за ову врсту ауто трка?

Многи су се похвалио изразили о стази у Крагујевцу, а нама посебно прија то што похвале долазе од најбољих возача Србије. Покушаћемо да у наредном периоду, уз мање преправке, стазу доведемо на ниво на коме би се колико сутра одржавале трке за Балкански куп и Европски шампионат.

И посета је, рекло би се, оваквим догађајима, добра?

Задовољни смо одзивом публике, али планирамо да и то дигнемо на још виши ниво.

Конкуренција између ауто клубова постоји у Србији, али ви је имате и на локалу. Крагујевац тренутно има три спортска аутомобилска клуба.

Мислим да је то довољно, и да се у том правцу не треба више расплињавати. Ваља се усрдно средити на квалитет и организацију оног најбољег што имамо. Нисам против тога, напротив. Мислим да је то добро, али оно што могу тренутно да вам откријем, то је да ја мислим да ће идуће године у Крагујевцу бити само два клуба.

Кријете нешто од нас?

Не, али не бих сада о томе.

Наравно, незаобилазно питање данас, како све то финансијски стижете да испратите?

Имамо велику помоћ града Крагујеваца и пре свега градоначелника Верольба Стевановића, коме се овим путем, ево, захваљујемо на заиста потпуном разумевању и подршци да истражемо и такмичења одржавамо на високом нивоу. Видели сте да је господин Стевановић, на последњој кружној трци у Крагујевцу био, у неком смислу, и један од промотора такмичења, што нама заиста пуно значи.

Такође, један део средстава обезбеђујемо путем спонзорза, личних пријатеља и слично.

На крају, само још једном да подсетимо, АСК Крагујевац је основан прошле године?

Да.

Зашто сте се, по трећи пут, вратили овом спорту?

Хм, баш тако, трећи пут... Завршио сам кардјеру 1999. године, па се поново вратио 2003., ево сад опет...

Увидео сам, заиста, да крагујевачком ауто спорту недостаје права организација. Такође, такмичарима је фалио неко стручан да ради са њима и да их усмери на прави начин, како би, уз сугестије и помоћ искусних такмичара који се данас поново враћају у Крагујевац у жељи да помогну, постигли што боље резултате.

ШАХ

Водоводу добро кренуло

ОД СУБОТЕ најбољи српски клубови боре се за звање екипног шампиона државе у шаху. Међу 11 тимова, после одустајања актуелног првака Смедеревског ШК, у Ваљеву су, уз Новосадски ШК ДДОР, Београд Агробанку, Свети Николај Српски из Ваљева, Пожегу, Ниш, Спартак из Суботице, београдски Ђирило и Методије и Ласту, те Омладинац из Нових Бановца, и два крагујевачка - Раднички и Водовод.

Прва три сусрета показала су буљу форму млађег прволигаша, екипе Водовода, који је забележио две победе. У првом колу трећи састав по рејтингу на првенству, а чине га чак петорица велемајстора (немац Аркадиј Најдич, Божко Абрамовић, Михајло Стојановић, Миша Пап и Дејан Пикила), уз подршку интермајстора Милоша Рогановића и ФИДЕ мајстора Борољуба Златановића, савладаје суботички Спартак са 3:5;2,5, у другом тим "Ђирило и Методије" из Београда још убедљиве (5,5;1,5), док је понедељак по њих био дан одмора.

Са друге стране, велемајstor Драгиша Благојевић из Македоније, као и његови падрејци по титули Драган Барлов и Дејан Антић, те интермајстор Зоран Новоселски, ФИДЕ мајстори Иван Мартић и Миодраг Милићевић, који су, уз Горан Павловића, Бојана Јовановића и Николу Радовановића, чланови Радничког, имали су два "минуса" и "плус". Изгубили су од ШК Ниш 2:4 и Новосадског ШК ДДОР-а 2:5;3,5, а онда добили Пожегу са 3:5;2,5.

Укупно се игра 11 кола по једноструком Бергеровом систему, односно свако са сваким, све до 6. септембра. Тимовима ће слободан дан бити заправо једино онај када не играју због одустајања Смедереваца. Водоводу је већ прошао, а Радничком ће бити баш данас.

B. U. K.

АТЛЕТИКА

Јуниори на Чика Дачи

ФИНАЛЕ Купа за старије јуниоре и јуниорке, одржаће се у суботу и недељу на Градском стадиону у Крагујевцу. У оба дана такмичења почину у 15 сати и